

Donatus Verzekeringen

Dé kerken- en monumentenverzekeraar van Nederland

Het team van Donatus Verzekeringen

Jaarverslag 2015

164e Boekjaar

Geachte verzekerde,

Het 164ste jaarverslag van onze Maatschappij laat mooie resultaten zien.

Daarom heeft de Ledenraad besloten onze leden een premierestitutie te geven van 50%. Sinds 2005 hebben wij niet meer een dergelijk percentage aan onze leden kunnen geven.

Over 2014 konden wij onze leden een premierestitutie geven van 43%. Als de premierestitutie met 7% stijgt, zal de premienota per 1 januari 2017 met ongeveer 12% dalen. Zeker voor de kerkelijke leden die het financieel moeilijk hebben, is deze premieverlaging welkom.

Onze medewerkers hebben een unieke deskundigheid. Zij geven Donatus een gezicht. In hen is 164 jaar kennis en ervaring verankerd. Zij zijn van essentieel belang voor onze bedrijfsvoering. Daarom hebben we ervoor gekozen in dit jaarverslag ons personeel een prominente plaats te geven.

We beschikken over betrokken medewerkers, die onze leden graag een goed advies geven en die schades snel en zonder veel overbodige formulieren uitkeren. Onze Technische buitendienstmedewerkers hebben een grote deskundigheid en ervaring in zowel het taxeren van monumentale gebouwen, het uitvoeren van risico-inspecties als de begeleiding van grote schades. Donatus is dankbaar dat wij met deze mensen u van dienst kunnen zijn.

Het opleidingsniveau van onze medewerkers is hoog. Er wordt permanent aan educatie gedaan.

Dit is noodzakelijk in onze steeds complexer wordende wereld. Ook merken wij, dat door fusies van parochies en kerkelijke gemeenten steeds meer behoefte bestaat aan advisering, portefeuillebesprekingen, risicomangement en preventie-adviezen.

Uit de enquête die onder onze leden is gehouden, blijkt dat u dit ook herkent. U vindt Donatus betrouwbaar, deskundig, degelijk en waardeert de snelle schade-uitkering. Een dergelijk imago kan alleen maar door onze medewerkers gecreëerd worden. Aan ons als Directie de taak om dit zo te houden en daar waar nodig te verbeteren.

Dit jaarverslag wordt niet meer in gedrukte vorm aan onze leden toegezonden. De Ledenraad heeft gevraagd in de opzet en verspreiding van het jaarverslag een versobering en kostenbesparing toe te passen. In verkorte vorm zullen de hoofdpunten van dit jaarverslag wel aan alle leden worden toegezonden via ons magazine Donatus Dichterbij, zoals het de laatste jaren al gebruikelijk is.

Wij hopen u ook in 2016 weer van toegevoegde waarde te zijn.

De Directie van de Onderlinge Verzekering Maatschappij Donatus u.a.

Drs. Alphons van der Voorn,
directievoorzitter (links)

Simon Kadijk,
directeur

Inhoudsopgave

Dé kerken- en monumentenverzekeraar van Nederland	4
Vijf jaar Donatus in cijfers (geconsolideerd)	6
Bestuursorganen	7
Bericht van de Raad van Commissarissen	8
Bestuursverslag 2015	12

Jaarrekening

Geconsolideerde Jaarrekening 2015

Geconsolideerde Balans per 31 december 2015	27
Geconsolideerde Winst- en Verliesrekening over 2015	29
Geconsolideerd Kasstroomoverzicht over 2015	30
Toelichting behorende tot de Geconsolideerde Jaarrekening 2015	31

Enkelvoudige Jaarrekening 2015

Enkelvoudige Balans per 31 december 2015	44
Enkelvoudige Winst- en Verliesrekening over 2015	46
Toelichting behorende tot de Enkelvoudige Jaarrekening 2015	47

Overige gegevens

Statutaire bepalingen inzake bestemming resultaat na belastingen (batig saldo)	52
Besluit inzake bestemming resultaat na belastingen (batig saldo)	52
Gebeurtenissen na Balansdatum	52
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	53

Dé kerken- en monumentenverzekeraar van Nederland

Wie aan het verzekeren van kerken, kloosters en monumenten denkt, denkt aan Donatus. Al vanaf het midden van de 19e eeuw is Donatus dé specialist in het verzekeren van dergelijke waardevolle objecten. Daardoor beschikken we bij Donatus over een unieke bouwkundige kennis, grote verzekeringstechnische ervaring en brede expertise. Dat zorgt voor rust en vertrouwen bij onze leden. Dat maakt Donatus tot dé kerken- en monumentenverzekeraar van Nederland.

Legende

Naamgever is Sint Donatus van Münster (Rome, 140 - 180 na Christus). Hij was een Romeins soldaat. Hij behoorde tot het Legio fulminatrix (Bliksemlégioen). Vandaar dat Donatus vaak afgebeeld staat met een pijlenbundel van bliksemschichten in de hand. Hij werd gezien als beschermer tegen onweer en blikseminslag. Volgens de legende werd Donatus reeds op 17-jarige leeftijd soldaat. Als legeraanvoerder van het 12e legioen werd hij rond 166 ingezet tijdens de strijd tegen invallen door de Germaanse Marcomannen aan de Donau. Tijdens een hopeloze omsingeling, uitgeput door dorst, baden Donatus en de andere christelijke soldaten om regen. Toen barstte er een zwaar onweer los en verwoestten de bliksems het kamp van de Marcomannen. Aan Romeinse zijde zorgde de stromende regen voor een verfrissing voor mens en dier. Daarop beloofde Donatus plechtig aan God om zijn verdere leven alleen nog aan Hem te wijden. De gebeurtenissen tijdens de Marcomannen oorlog rond het zogenaamde regenwonder zijn historisch onderbouwd.

Aanleiding

De aanleiding om Donatus als verzekeraar op te richten was het feit dat in die tijd kerken (niet zelden als gevolg van blikseminslag) door brand bijna altijd totaal verloren gingen, terwijl het vaak aan geld voor herbouw ontbrak. Daardoor verdwenen hele geloofsgemeenschappen. Een onderlinge verzekering, waarbij alle aangesloten leden een jaarlijkse premie inlegden om elkaars lasten bij brandschade te kunnen dragen, bleek de oplossing. In 1852, één jaar voor het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie in Nederland, werd de 'Onderlinge Brandverzekering-maatschappij voor R.K. Kerken, daarbij behorende Pastorijen, openbare en op zich zelve staande Kapellen en Seminariën met het daarbij behorende meubilair enz. enz.' opgericht. In 1867 werd dat, op voorstel van de bisschop van Haarlem, veranderd in Onderlinge Kerkelijke Brandwaarborg-Maatschappij 'St. Donatus'. In 1968 werd dat 'Onderlinge Verzekering Maatschappij Donatus'; het predicaat "Sint" verdween om Donatus vanaf dat jaar ook open te stellen voor niet-katholieke eigendommen. In 1980 volgde een statutenwijziging en kreeg Donatus de huidige naam: 'Onderlinge Verzekering Maatschappij Donatus u.a.'

Onderlinge verzekeraar

Thans bieden we onze leden een breed pakket verzekeringsproducten met nagenoeg alle schadeverzekeringen. Donatus is een onderlinge verzekeraar. Wij werken zonder winstoogmerk en betalen eventuele overschotten uit de brandverzekeringen (opstal, inboedel en inventaris) terug aan onze leden. De laatste 10 jaar bedroeg die restitutie gemiddeld maar liefst 40%!

Verzekeraar én tussenpersoon

Donatus is brand- en ongevalverzekeraar. Voor deze verzekeringen zijn wij zelf risicodragers, maken wij zelf de polissen op en bepalen wij ons eigen schadebelegingsbeleid. Voor auto- en aansprakelijkheidsverzekeringen voor particulieren (AVP) zijn wij bemiddelaar en zijn andere verzekeraars risicodragers. Wel maken wij bij deze verzekeringen zelf de polissen op en behandelen wij de schades. Bij de overige verzekeringen, zoals aansprakelijkheid bedrijven, rechtsbijstand en CAR-verzekeringen, treden wij op als bemiddelaar tussen verzekeraars en onze klanten.

Donatus ook voor particulieren

Donatus verzekert ook particulieren: personen die bij onze doelgroepen in loondienst zijn en eigenaren van monumenten. Met hun partners en gezinnen kunnen zij gebruikmaken van een compleet pakket particulierenverzekeringen. Van auto-, aansprakelijkheid- en rechtsbijstand-, tot woonhuis-, inboedel- en ziektekostenverzekeringen.

Visie

Als dé kerken- en monumentenverzekeraar van Nederland zetten wij ons in om kerkelijke en niet-kerkelijke monumentale erfgoederen in ons land te blijven beschermen. Zodoende dragen wij bij aan het behoud ervan. De Onderlinge Verzekeraar Donatus hecht grote waarde aan het solidariteitsprincipe en non-profit karakter. Onze verzekerden zijn betrokken bij onze interne organisatie via de Ledenraad, waarin zij zelf de leden mogen benoemen.

Missie

De onderlinge verzekeraar zonder winstoogmerk Donatus stelt zich ten doel om schadeverzekeringsovereenkomsten te sluiten met kerkelijke, levensbeschouwelijke, charitatieve, culturele, wetenschappelijke en het algemeen nut beogende rechtspersonen en daaraan verbonden natuurlijke personen, alsmede met eigenaren van (rijks)monumenten (zowel natuurlijke als rechtspersonen). Bij Donatus staat de belangenbehartiging van onze leden centraal. Wij streven naar goed werkgeverschap met wederzijdse loyaliteit en respectvol samenwerken als kernbegrippen.

Kernwaarden

De kernwaarden van Donatus - kwaliteit, vertrouwen, betrouwbaarheid, eerlijkheid en degelijkheid - zijn diep geworteld in onze langjarige historie als verzekeraar van kerken en kloosters en stoelen op evangelische principes.

Kwaliteit

De kwaliteit van onze dienstverlening komt tot uiting in onze advisering, maatwerkproducten, polissen en taxaties. Onze buitendienst met eigen bouwkundigen en technici zorgt voor professionele adviezen en optimale zekerheid voor onze leden.

Vertrouwen

Verzekerden kunnen vertrouwen op loyale en royale schade-uitkeringen zonder kleine lettertjes en uitgebreide vragenlijsten.

Betrouwbaarheid

Onze betrouwbaarheid ligt besloten in onze objectieve adviezen en ons credo: afspraak is afspraak.

Eerlijkheid

Eerlijkheid, integriteit en transparantie horen van oudsher bij Donatus. Compliance staat bij ons hoog in het vaandel.

Degelijkheid

Wij voeren een helder en overzichtelijk beleid met duidelijke polisvoorwaarden, eerlijke premies en premierestitutie op basis van solidariteit. Donatus is financieel solide en beschikt dankzij een degelijk beleid over een ijzersterke solvabiliteit.

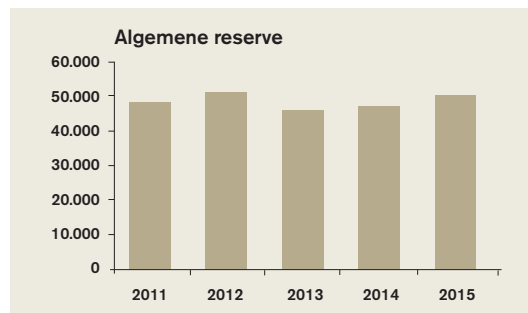
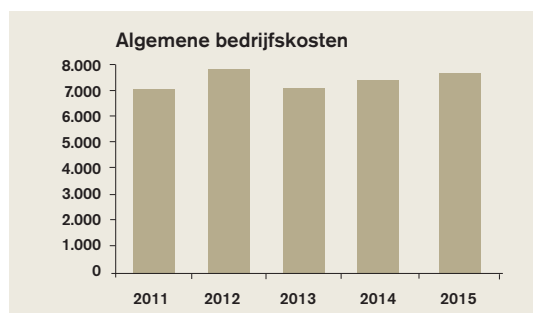
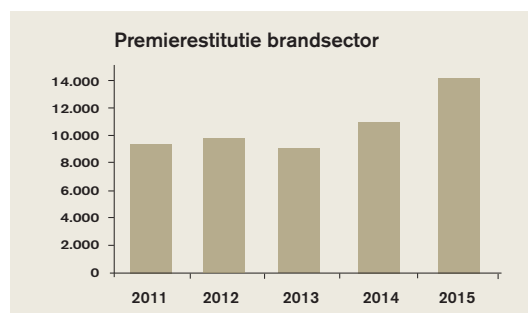
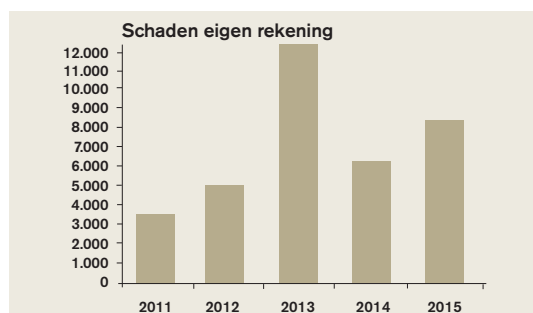
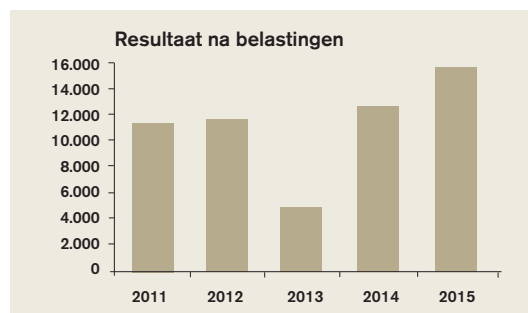
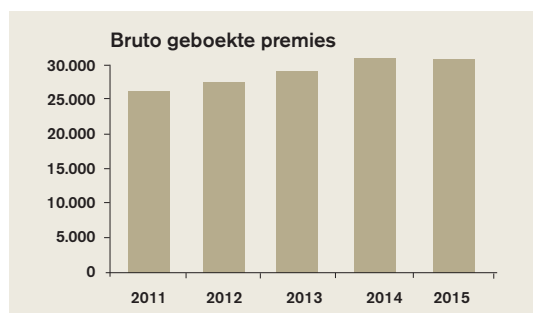
Vijf jaar Donatus in cijfers (geconsolideerd)

(x € 1.000)

	2015	2014	2013	2012	2011
Bruto geboekte premies	30.952	30.983	29.687	27.364	26.408
Schaden eigen rekening	8.554	6.162	12.659	5.052	3.506
Algemene bedrijfskosten**	7.496	7.319	7.074*	7.837*	7.011
Resultaat na belastingen	15.713	12.656	4.557	11.874	11.476
Uitkering aan leden bij wijze van premierestitutie brandsector	14.062	11.649	9.111*	9.815*	9.448
Algemene reserve	49.029	47.000	45.853	50.223	48.070
Herwaarderingsreserve	6.323	6.280	4.240	3.039	1.646

* In de jaren 2013 en 2012 heeft Donatus een bedrag voor assurantiebelasting voor eigen rekening genomen, in plaats van dit door te belasten aan haar leden. Oorzaak hiervan is een stijging van het percentage assurantiebelasting in maart 2011 wat door het systeem van de uitkering aan leden bij wijze van premierestitutie een effect had in de jaren 2012 en 2013. Deze kosten zijn opgenomen onder de bedrijfskosten.

** De algemene bedrijfskosten betreffen de beheerskosten, personeelskosten, afschrijvingen bedrijfsmiddelen en de acquisitiekosten.

Bestuursorganen

Ledenraad

mr. J.C.G.M. Bakker	1)	Voorhout
P.G.J. Breukink	4)	Zutphen
prof. dr. mr. P.J.E. Chatelion Counet i.i.c.	3)	Nijmegen
drs. ing. F.L.G. Hamers	1)	Merkelbeek
ir. D. Hoogendoorn	2)	Eelde
drs. H.M. Lulofs-van Rijnberk	1)	Winschoten
drs. M.H.M. Meulemans	4)	Maren-Kessel
drs. C. de Raadt	2)	Bodegraven
prof. dr. H.J. Selderhuis	4)	Hasselt
mr. P. Siebinga	4)	Doorn
D. de Vries AA	2)	Menaam
drs. H van der Wal RM	2)	Heino
mr. J.L.W.M. Zuidwijk	1)	Veelerveen

Raad van Commissarissen

drs. E.F.J. Duijsens, voorzitter	Voorburg
mr. C.J. Ensing, vice-voorzitter	Oosterhesselen
M. Boeser RA RV	Hillegom
drs. J. Hol	Veenendaal
mr. L.H.M. van Zutphen (t/m 31 december 2015)	Almelo

BeleggingsToezichtCommissie

drs. J. Hol, voorzitter	Veenendaal
drs. E.F.J. Duijsens	Voorburg

Audit- en RisicoCommissie

M. Boeser, RA RV, voorzitter	Hillegom
mr. C.J. Ensing	Oosterhesselen

RemuneratieCommissie

drs. E.F.J. Duijsens, voorzitter	Voorburg
drs. J. Hol	Veenendaal

Directie

drs. A.G.F.J. van der Voorn, directievoorzitter	Odiijk
S. Kadijk, directeur	Slidrecht

- 1) Benoemd op voordracht van de Nederlandse Bisschoppenconferentie
- 2) Benoemd op voordracht van de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de Protestantse Kerk in Nederland
- 3) Benoemd op voordracht van de Konferentie Nederlandse Religieuzen
- 4) Benoemd op voordracht van de Ledenraad en de Raad van Commissarissen

Bericht van de Raad van Commissarissen

Overeenkomstig het bepaalde in art. 25 van de statuten heeft de Raad van Commissarissen (RvC) de door de Directie opgemaakte jaarrekening onderzocht. De jaarrekening is door KPMG Accountants gecontroleerd en van een goedkeurende verklaring voorzien. De RvC heeft de bevindingen van de onafhankelijke accountant besproken.

In de jaarrekening is een uitkering aan leden bij wijze van premierestitutie in de brandsector van 50% opgenomen, zoals door de Ledenraad is bepaald. De RvC heeft de jaarrekening ondertekend en heeft de Ledenraad geadviseerd de jaarrekening vast te stellen. Op 6 april 2016 heeft de Ledenraad de jaarrekening vastgesteld.

Samenstelling Raad van Commissarissen

In de Ledenraadsvergadering van 8 april 2015 is afscheid genomen van de heer prof. dr. M.P. van Overbeeke RA. Hij heeft maar liefst 13 jaar de functie van voorzitter van de RvC vervuld. Vanwege de wisselingen in de RvC in 2014, heeft De Nederlandsche Bank (DNB) hem in 2014 toestemming verleend voor een extra jaar boven de maximale zittingstermijn van 12 jaar.

Ultimo 2015 is vanwege gezondheidsredenen afscheid genomen van de heer mr. L.H.M. van Zutphen. De heer van Zutphen heeft gedurende 7 jaren deel uitgemaakt van de RvC.

De RvC denkt voor invulling van de vacant gekomen functie aan een persoon die vooral als belangrijk aandachtspunt zou dienen te krijgen de ledenbelangenbehartiging.

Zowel RvC als Directie zijn beide voornoemde teruggetreden commissarissen zeer erkentelijk voor hun bijdrage gedurende vele jaren in het toezichthoudend orgaan van Donatus.

DNB heeft in januari 2015 ingestemd met de voordracht van de RvC om de heer drs. E.F.J. Duijsens per 8 april 2015 te benoemen tot de nieuwe voorzitter van de RvC; hij had al zitting in de RvC vanaf 2011 en was tot 1 mei 2015 algemeen econoom van het bisdom Haarlem-Amsterdam.

Samenstelling en samenwerking Ledenraad

In de Ledenraadsvergadering van 8 april 2015 is afscheid genomen van de heer G.L. Westerveld vanwege het bereiken van de maximale, statutair bepaalde, zittingstermijn. De RvC en de Directie zijn de heer Westerveld zeer erkentelijk voor zijn bijdrage vanuit

zijn achterban. Ter opvolging is benoemd op voordracht van de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de Protestantse Kerk in Nederland, de heer drs. H. van der Wal. De heer van der Wal is interim-manager en bestuurder van de Stichting SO en VSO te Kampen.

In het verslagjaar hebben de RvC en Directie driemaal met de Ledenraad vergaderd. Er is extra vergaderd m.b.t. de wens vanuit met name enkele bisdommen om tot aanpassing te komen van de verzekeringsvoorwaarden door Donatus. Een en ander wordt ingegeven door de verslechterende financiële exploitatiemogelijkheden van veel kerkelijke instellingen en de noodzaak tot verdergaande kostenbesparing.

Aandachtspunten in 2015

Marktontwikkelingen

Donatus Verzekeringen is een middelgrote onderlinge verzekeringsmaatschappij, gespecialiseerd in de specifieke markt van kerkgebouwen en in toenemende mate ook in de markt van monumentale gebouwen zoals historische buitenplaatsen, kastelen, landgoederen, molens en woonhuizen.

Al langere tijd speelt het risico van krimp als gevolg van sluiting van kerkgebouwen. Tegen die achtergrond heeft de RvC nadrukkelijk het beleid 2010-2015 van de Directie onderschreven om ook een belangrijke positie onder de eigenaren van monumenten te verkrijgen. Dit met het oogmerk om daarmee ook in de toekomst voldoende volume te behouden. Zoals blijkt uit het jaarverslag is de Maatschappij hierin succesvol. Het is gunstig dat de sluiting van kerkgebouwen zich minder snel voordoet, dan volgens de eerdere inschatting van het risico daarop. Dit dreigt echter te verhullen dat zich onder de leden veel kerkgenootschappen en parochies bevinden die financieel moeilijke tijden doormaken, zoals hiervoor ook aangegeven.

Om, als gevolg van voornoemde geuite wens vanuit een aantal leden, tot verdergaande productdifferentiatie te komen is de Directie meerdere malen met enkele bisdommen in overleg getreden om wensen en mogelijkheden te verkennen om een verantwoord en naar deze tijd passend verzekeringspakket te kunnen ontwikkelen, dat uiteindelijk ook voor advies aan de Ledenraad zal worden voorgelegd.

Een open en duidelijke communicatie met leden uit alle sectoren is één van de belangrijke aandachtvelden van de RvC. Daar wordt de basis gelegd voor een gezonde bedrijfsvoering.

Exploitatie 2015

In financieel opzicht is 2015 wederom een uitstekend jaar geweest. Natuurlijk geldt voor een schadeverzekeraar dat uitslagen in het schadeverloop van grote invloed zijn. Het jaar 2015 was een gunstig schadejaar. De RvC is genuanceerd kritisch ten aanzien van het kostenniveau. Met de Directie constateert de RvC dat de kosten zich in 2015 ontwikkelen binnen de kaders van het beleid 2010-2015. Toch vraagt de RvC aandacht voor het niveau van de kosten; daarbij weegt het belang van het voldoen aan regels uit onder meer Solvency II. Ook heeft Donatus door haar gespecialiseerde organisatie en de veranderingen binnen de doelgroepen (denk aan het ontstaan van grote parochies/gemeenten) in toenemende mate behoefte aan hoog gekwalificeerde medewerkers.

Dona Re

Zoals in het jaarverslag 2014 vermeld heeft Donatus besloten, als onderdeel van het compromis met de Belastingdienst, om haar herverzekeringsactiviteiten bij Dona Re per 1 januari 2016 te beëindigen. Deze beslissing is mede genomen, omdat door de verplichtingen van Solvency II en de toenemende eisen op het gebied van governance, het elk jaar kostbaarder en arbeidsintensiever wordt om de herverzekeringen op deze wijze te organiseren. Ultimo 2014 hebben de RvC en de Ledenraad goedkeuring gegeven aan het onderhandelingsresultaat inzake het geschil en eind maart 2015 werd de vaststellingsovereenkomst met de belastingdienst getekend, waarin dit resultaat werd vastgelegd. Op hoofdlijnen omvatte deze overeenkomst een afspraak over de nog te betalen belasting over voorgaande jaren uit hoofde van de resultaten van Dona Re én de afspraak om de activiteiten van Dona Re te beëindigen. De uit hoofde van deze overeenkomst te betalen belastingbedragen zijn volledig verwerkt in het boekjaar 2014.

De RvC heeft in 2014 en 2015 veel aandacht besteed aan het belastinggeschil inzake Dona Re. In gezamenlijk overleg hebben de Directie en de RvC, in samenspraak met de Ledenraad, geconcludeerd dat een voortslepende, wellicht nog jarenlange procedure met de Belastingdienst niet in het belang zou zijn van Donatus Verzekeringen noch haar leden. De beëindiging van de activiteiten van Dona Re verloopt volgens planning en zal naar verwachting in 2016 volledig worden gerealiseerd.

Met de afwikkeling van deze kwestie is een situatie bereikt waarmee de aandacht ten volle uit kan gaan naar ontwikkeling van het beleid 2016-2020 en voldoende

aandacht voor Solvency II. Daarnaast dient de correcte afwikkeling de reputatie van Donatus als volstrekt betrouwbare en integere maatschappij.

Uitstekende solvabiliteit

In de aanloop naar de invoering van Solvency II per 1 januari 2016 is de aandacht van de RvC vanzelfsprekend ook sterk uitgegaan naar het onderwerp solvabiliteit. Er is veel werk verzet ten aanzien van periodieke verslaggeving en de RvC heeft vastgesteld dat Donatus Verzekeringen zeer goed aan alle eisen ter zake voldoet. Voor de verzekerden is vooral van belang dat de maatschappij ruimschoots zal kunnen voldoen aan de kapitaalvereisten onder Solvency II. De RvC heeft ingestemd met het kapitaalbeleid dat de Directie heeft geformuleerd.

Daarbij heeft zij stresstests uitgevoerd in de vorm van ORSA berekeningen die de RvC vertrouwen geven in het weerstandsvermogen van de maatschappij onder extreme omstandigheden. Voorbeelden van dergelijke extremen zijn schades van uitzonderlijke omvang in combinatie met een zware crisis op de financiële markten. De RvC concludeert dat de solvabiliteit ruimschoots voldoende is.

Bijeenkomsten 2015

Vergaderingen RvC

Gedurende 2015 is de RvC zevenmaal bijeen geweest. Naast de vier reguliere vergaderingen waren er drie extra vergaderingen ingelast voor overleg over Dona Re en in verband met extra overleg met de Ledenraad.

Contact sleutelfunctionarissen

Zowel de Directie als de RvC onderkennen het belang van goede contacten tussen de RvC en de functionarissen op sleutelposities. Een tweetal posities (interne audit en actuariel) wordt uitbesteed aan externe bureaus. De functie van controller, risicomanager en compliance officer zijn door eigen medewerkers ingevuld.

Na de benoeming van de nieuwe commissarissen zijn taken ten aanzien van de contacten met de eigen sleutelfunctionarissen toegewezen aan commissarissen. Gesprekken vinden met regelmaat plaats. Rapportages van externe sleutelposities worden in de RvC dan wel commissies van de RvC besproken, waarbij de betrokkenen ook aanwezig zijn voor toelichting.

Bericht van de Raad van Commissarissen

Permanente educatie en zelfevaluatie

Naast de reguliere vergaderingen is de RvC bijeen geweest in het kader van Permanente Educatie (PE).

De PE is ingevuld onder begeleiding van een externe deskundige. In de PE sessie voor 2015 is uitgebreid ingegaan op de actuariële functie.

Commissies

Ten behoeve van een goede voorbereiding en efficiënte uitvoering van het toezicht kent de RvC de volgende commissies:

- RemuneratieCommissie;
- Audit- en RisicoCommissie;
- BeleggingsToezichtCommissie.

RemuneratieCommissie

De RemuneratieCommissie adviseert de RvC over de beloning van de Directie en over aangelegenheden die van invloed zijn op de arbeidsvoorwaarden van groepen van werknemers.

De RemuneratieCommissie is in 2015 tweemaal bijeen geweest. Naast de normale aandacht voor een zorgvuldige vaststelling van beloningskaders heeft deze commissie in 2015 nader uitwerking gegeven aan de consequenties van de wijzigingen in de wetgeving ten aanzien van pensioenopbouw.

Voor de RvC is belangrijk dat aanpassingen in arbeidsvoorwaarden op grond van wetwijzigingen zorgvuldig gestalte krijgen met oog voor alle belanghebbenden. Aanpassingen moeten onder meer:

- recht doen aan de (opgebouwde) rechten van werknemers;
- voorkomen dat in de toekomst sprake kan zijn van sterke kostenstijging (belang van leden);
- passen binnen algemeen aanvaarde maatschappelijke normen (belang reputatie Donatus).

Bovendien coördineert de commissie de beoordeling en het functioneren van de Directie.

Audit- en RisicoCommissie

De Audit- en RisicoCommissie is ingesteld om de RvC bij te staan in zijn toezichthoudende en controlerende rol. De commissie vervult een rol in het kader van het toezicht op de integriteit van de interne en externe financiële rapportages alsmede in het kader van risicobeheer en de informatietechnologie.

Begin 2015 heeft de commissie geconcludeerd dat het nodig was om de vergaderfrequentie van de commissie te verhogen van tweemaal naar viermaal per jaar. Dit om voldoende ruimte te krijgen voor toereikende aandacht voor onderwerpen die niet direct samenhangen met louter financiële rapportages. Te denken valt aan de invoering van onder meer Solvency II en risicomangement.

In 2015 was sprake van afronding van de eerste accountantscontrole door KPMG (boekjaar 2014). De Audit- en RisicoCommissie kijkt terug op goede contacten met de accountant. In het najaar van 2015 heeft de commissie overleg gehad met de accountant over de inrichting van de controle over het boekjaar 2015, waarbij onder meer is gesproken over de besluitvorming rond Dona Re en de mogelijke effecten daarvan op de jaarrekening van Donatus.

Andere onderwerpen die specifieke aandacht hebben gehad zijn de rapportages van sleutelfunctionarissen op het gebied van interne audits en risicomangement, de opzet van de ORSA rapportage, de keuze ten aanzien van mogelijke stress-scenario's en veranderingen in de contracten voor herverzekeringen.

Waar nodig heeft de commissie conclusies neergelegd in samenvattende notities als voorwerk voor de vergadering van de RvC.

BeleggingsToezichtCommissie

Deze commissie is viermaal bijeen geweest voor reguliere vergaderingen. Bij die vergaderingen zijn ook de Directie en de bank die de beleggingsadviesfunctie vervult, aanwezig. In de vergaderingen worden de macro-economische ontwikkelingen besproken, alsmede de ontwikkeling van de eigen beleggingsportefeuille. Geconstateerd is dat de beslissingen van de Directie binnen het beleggingsstatuut hebben plaatsgevonden en dat de portefeuille in 2015 een relatief goede performance heeft laten zien.

Bijzondere aangelegenheden

Specifieke goedkeuringsbesluiten

Zoals hiervoor onder de aandachtspunten voor 2015 is uiteengezet, passen de ontwikkelingen en het beleid over 2015 binnen de kaders die voor het beleid 2010-2015 zijn uitgezet. Het gevoerde beleid 2015 heeft de goedkeuring van de RvC.

Buiten dit reguliere beleid is nadrukkelijk de met de Belastingdienst te bereiken overeenstemming onderwerp geweest van goedkeuring door de RvC. Gelet op

Bericht van de Raad van Commissarissen

de omvangrijke financiële consequenties heeft hierover ook overleg plaatsgevonden met de Ledenraad. Daarmee is het belang dat de RvC hecht aan de open communicatie mede benadrukt.

Verder hebben zich geen bijzondere zaken voorgedaan, waarvoor krachtens de wet dan wel de statuten goedkeuring van de RvC is voorgeschreven.

Strijdige belangen

Er hebben zich in 2015 geen transacties voorgedaan waarin tegenstrijdige belangen van leden van de Directie, commissarissen, leden van Ledenraad of de externe accountant speelden of spelen die van materiele betekenis zijn voor de maatschappij en/of de leden van de Directie, de commissarissen, de leden van de Ledenraad en/of de externe accountant.

Tot besluit

De RvC is tevreden over de ontwikkeling van Donatus in 2015, daarbij zich realiserend dat een open en duidelijke communicatie met leden uit alle sectoren één van de belangrijke aandachtsvelden is omdat daar de basis wordt gelegd voor een gezonde bedrijfsvoering.

Tevredenheid is op zijn plaats, onder andere voor wat betreft de financiële resultaten, de realisatie van het beleidsplan, de gerealiseerde resultaten, het kunnen voldoen aan de verplichtingen op het gebied van Solvency II en de diverse aanpassingen die in de organisatie zijn doorgevoerd om de verzekerden beter te bedienen (klantbelang). De RvC spreekt zijn erkentelijkheid uit naar de Directie, managementteam, sleutelfunctionarissen en alle andere medewerkers voor hun bijdrage aan deze resultaten.

Rosmalen, 6 april 2016

Drs. E.F.J. Duijsens, voorzitter
Mr. C.J. Ensing, vice-voorzitter
M. Boeser RA RV
Drs. J. Hol

Algemeen

Het 164e boekjaar van Donatus is met een positief resultaat voor belastingen van € 14,7* miljoen afgesloten. Dit boekjaar kenmerkt zich door een goed operationeel resultaat, ondanks één grote miljoenen-schade van een kerkgebouw. **Dochtermaatschappij Dona Re, welke voor het laatste jaar operationeel was, heeft een resultaat gemaakt van € 1,0 miljoen, dat met name wordt veroorzaakt door een vrijval van de voorziening latente belasting. De jaarrekening in dit verslag is door de Directie opgemaakt en ondertekend en heeft betrekking op de geconsolideerde cijfers van Donatus (Onderlinge Verzekering Maatschappij Donatus u.a. én Dona Re) en de enkelvoudige cijfers van Donatus u.a. over het jaar 2015. De RvC heeft deze jaarrekening beoordeeld en op basis van zijn bevindingen is een positief advies uitgebracht aan de Ledenraad. De door de Directie en RvC goedgekeurde en getekende jaarrekening is op 6 april 2016 vastgesteld door de Ledenraad.**

Door de Ledenraad is bepaald dat de premierestitutie in de brandsector 50% bedraagt, zijnde € 14,1 miljoen.

Hiermee wordt het grootste deel van het resultaat van Donatus u.a. gerestitueerd aan de leden en wordt een bedrag van € 1,7 miljoen toegevoegd aan haar eigen vermogen. Hiermee bevestigt Donatus u.a. het onderlinge karakter zonder winstoogmerk, gericht op het belang van haar leden, mét behoud van een uitstekende solvabiliteitspositie. Het resultaat van Dona Re is niet betrokken bij de besluitvorming over de omvang van de restitutie, overeenkomstig de gedragslijn, voortvloeiend uit het beleid van afgelopen jaren.

Donatus heeft in het verslagjaar een verdere positieve ontwikkeling doorgemaakt als 'dé kerken- en monumentenverzekeraar van Nederland': de doelstelling uit het beleidsplan 2010-2015.

Doelstelling

De doelstelling van de Maatschappij is vastgelegd in de statuten. Artikel 2 bepaalt dat Donatus schadeverzekeringsovereenkomsten sluit met kerkelijke, levensbeschouwelijke, charitatieve, culturele, wetenschappelijke of het algemeen nut beogende instellingen en met de daaraan verbonden natuurlijke personen. De kernactiviteit richt zich op het verzekeren van eigendommen (branche brand) en daarvoor treedt Donatus op als risicodrager. Van oudsher ligt het accent daarbij op

de kerken, kloosters en zorginstellingen in Nederland. Vanaf 2010 komt hier nadrukkelijk het verzekeren van (rijks)monumenten bij. Ook voor de branche ongevallen treedt Donatus op als risicodrager. In 2014 is bepaald dat de doelgroep moderne zorginstellingen niet langer beschouwd wordt als een speerpunt van Donatus en in de loop der jaren afgebouwd wordt. Daarnaast treedt Donatus op als intermediair voor andere schadeverzekeringen. Zoals elk jaar worden in het jaarverslag de missie, visie en kernwaarden vermeld, zodat de maatschappelijke betekenis van Donatus kenbaar wordt.

Donatus is een onderlinge waarborgmaatschappij met uitgesloten aansprakelijkheid (u.a.). Statutair is bepaald dat iedere verplichting van leden om in tekorten van de Maatschappij bij te dragen, zowel tijdens de duur der Maatschappij als na haar ontbinding, is uitgesloten. Daarnaast kunnen de leden wel delen in een positief resultaat in de vorm van premierestitutie in de brandsector.

Governance

De Maatschappij draagt de naam Onderlinge Verzekering Maatschappij Donatus u.a. en heeft sinds 2002 een 100% deelneming in de herverzekeringsmaatschappij Dona Re.

Donatus kent statutair de volgende organen: een Ledenvergadering, een Ledenraad, een RvC en een Directie. De Ledenvergadering, een vergadering van verzekeringnemers die een verzekeringsovereenkomst hebben gesloten met Donatus, voorziet in de verkiezing van de leden van de Ledenraad. De Ledenraad komt minimaal tweemaal per jaar bijeen, stelt de jaarrekening vast, en bepaalt onder andere de winstbestemming (premierestitutie). De Ledenraad heeft daarnaast de functie van klankbordgroep voor de RvC en Directie. De RvC houdt toezicht op het beleid van de Directie en de algemene gang van zaken.

Donatus heeft een tweehoofdige Directie, die belast is met het dagelijks bestuur en Donatus vertegenwoordigt. De directievoorzitter heeft governance, strategie, financiën, marketing, HRM, facilitaire zaken en herverzekeringen in zijn portefeuille en is eindverantwoordelijk. De directeur is verantwoordelijk voor operations, risicomangement, acceptatiebeleid, ICT, productontwikkeling en opleidingen.

In het managementteam (MT) zijn in 2015 veranderingen aangebracht. De functie Operations & Ontwikkeling, waar de Technische Buitendienst ook onder ressorteert, is beperkt tot Operations. De heer H.J.M. Flipsen is per 1 december 2015 aan-

*In dit verslag van de Directie zijn alle cijfers afgerond op één cijfer achter de komma, hierdoor kunnen mogelijk afwijkingen in totaalstellingen ontstaan.

gesteld als Manager Operations en is tevens lid van het MT geworden. Voor de nieuw gevormde functie Manager Staf is mevrouw mr. O.A.M. Wyfker-Smulders verantwoordelijk.

Daarnaast heeft de Manager Financiën & Control zitting in het MT. Het Directieteam (DT) vergadert minimaal eenmaal per maand en het managementteam incl. de directieleden (MT) vergadert tweemaal per maand. Eind 2015 waren bij Donatus 47 (43 fte) personen in dienst, ultimo 2014 waren dit er 41 (38 fte).

Dochtermaatschappij Dona Re is een in Zwitserland gevestigde herverzekeraar. Per 1 juli van 2015 is zij gestopt met het op beperkte schaal risico's accepteren van andere verzekeringsmaatschappijen dan Donatus. Per ultimo 2015 is Dona Re tevens gestopt met het herverzekeren van de risico's van Donatus.

De governance is ingeregeld conform de Zwitserse wet- en regelgeving.

Per 1 januari 2015 is de Federatie van Onderlinge Verzekeraars (FOV), waar Donatus lid van was, gefuseerd met het Verbond van Verzekeraars. Door de fusie is Donatus vanaf die datum lid van het Verbond van Verzekeraars. Binnen het Verbond is er een apart platform gecreëerd ter behartiging van de belangen van onderlinge verzekeraars.

Financieel

Het geconsolideerde resultaat voor belastingen bedraagt € 14,7 miljoen, hetgeen een uitstekend resultaat is (2014: € 14,5 miljoen).

De totale geboekte bruto premie is nagenoeg gelijk aan vorig jaar en bedraagt € 31,0 miljoen.

Het resultaat op de beleggingen van Donatus is € 3,1 miljoen positief (2014: € 2,2 miljoen positief). De liquiditeitspositie van Donatus is in 2015 verder toegenomen tot € 18 miljoen. Reden daarvoor is de reservering voor uitbetaling aan grote schades en de vrijval van obligaties bij Dona Re die niet worden herbelegd. De verdiende premies eigen rekening (bruto premies minus uitgaande herverzekeringpremies) zijn met € 3,3 miljoen gestegen. De netto herverzekeringpremies (verdiende premies eigen rekening minus de ontvangen provisies en winstdeling van herverzekeraars) zijn gestegen met € 1,8 miljoen. Deze mutaties worden veroorzaakt door de in 2015 aangebrachte veranderingen in de herverzekeringcontracten. Donatus heeft met een schade voor eigen rekening van € 8,5 miljoen, een redelijk gunstig schadejaar gehad (2014: € 6,2 miljoen).

De bedrijfskosten (acquisitiekosten, beheers- en personeelskosten, afschrijvingen bedrijfsmiddelen) bedroegen € 7,5 miljoen (2014: € 7,3 miljoen).

Eigen vermogen

Van het resultaat over 2015 van Donatus Nederland wordt € 14,1 miljoen uitgekeerd in de vorm van premierestitutie, hetgeen gelijk staat aan een percentage van 50% van de bruto premie. Dit is € 2,4 miljoen hoger dan de premierestitutie ultimo 2014. Daarnaast wordt een bedrag van € 2,0 miljoen toegevoegd aan de Algemene Reserve voor niet betaalde premierestitutie in 2015 en voorgaande jaren. De totale Algemene Reserve stijgt door deze mutaties van € 47,0 miljoen ultimo 2014 naar € 49,0 miljoen ultimo 2015. Daarnaast stijgt het eigen vermogen door de stijging van de aandelen boven de aanschafwaarde, de netto herwaarderingreserve neemt hierdoor toe met € 43.000. Het totale eigen vermogen stijgt door deze mutaties van € 64,9 miljoen in 2014 naar € 69,4 miljoen in 2015.

Brandsector

De premie van Donatus Nederland in de brandsector, inclusief ongevallen, is met 2,8% gestegen van € 29,3 miljoen in 2014 naar € 30,1 miljoen in 2015. Hiervan werd € 0,5 miljoen (55%) veroorzaakt door de indexatie per 1 januari 2015 en € 0,4 miljoen (45%) door netto autonome groei (saldo nieuw en royementen alsmede uitbreiding van dekkingen). De kerkenportefeuille (incl. herbestemde kerken) groeide met € 0,5 miljoen premie als gevolg van indexatie, hertaxaties en nieuw verzekerde kerkgebouwen. Daarnaast is de kerkenportefeuille gegroeid door uitbreiding van bestaande verzekeringen van onze leden met bijvoorbeeld een dekking tegen uitgebreide condities inclusief diefstal of een glas- en vandalismedekking voor kerkgebouwen. Daarnaast is inmiddels 9,0% van de premie van de totale portefeuille afkomstig van monumenteneigenaren.

Donatus Nederland kent over 2015 een relatief positief schadeverloop, welke in grote mate beïnvloed is door één grote kerkbrand. De bruto schade (incl. wijziging voorziening) in 2015 bedroeg € 8,6 miljoen (in 2014: € 6,0 miljoen). Na verrekening van de bijdragen van herverzekeraars inclusief het aandeel van de herverzekeraars in de wijziging voorziening te betalen schaden, resteert een schade eigen rekening van € 7,2 miljoen (2014: € 4,1 miljoen). De schade eigen rekening levert een ander beeld op dan andere jaren; dit wordt veroorzaakt door de volledige afrekening van alle openstaande schades met Dona Re.

Er waren 9 schadegevallen boven de € 50.000, terwijl dat er 16 waren in 2014. Het grootste schadegeval betrof een brand in een PKN kerk in Hoek te Zeeland op 1 januari 2015. Het totaal aantal schademeldingen is, op basis van actuele cijfers, met 2838 meldingen hoger dan die van 2014 met 2603 meldingen (+9%).

In 2015 waren er 533 schadegevallen naar aanleiding

van stormen, terwijl er maar 123 stormmeldingen waren in 2014.

De schadelast van diefstallen/inbraken/vandalisme is met 50% gestegen van € 1,1 miljoen (773 schadegevallen) in 2014 naar € 1,6 miljoen (760 schadegevallen) in 2015.

Het aantal koper- en looddiefstallen hierin bedroeg 214 in 2015 (in 2014 257) met een schadelast van € 0,5 miljoen (2014 € 0,3 miljoen). Het aantal kunst-diefstallen in kerken bedroeg maar 7 (2014: 6). Het aantal schadedossiers waarop geen uitkering is verleend bedroeg 910 (950 in 2014). Dit betreffen schadegevallen waarvoor geen dekking bestaat, waarvoor een claim wordt ingetrokken of waarvoor het schadebedrag onder het eigen risico blijft.

Ongevallensector

Donatus is sinds 2004 ook ongevallenverzekeraar. In 2008 is dit uitgebreid met particuliere ongevallenverzekeringen waardoor ook persoonlijke en gezinsongevallenverzekeringen kunnen worden aangeboden. De premie bedroeg in 2015 € 159.000 (2014: € 156.000). De schadelast bedraagt € 57.000 (2014: € 70.000). De schaderatio over de afgelopen 10 jaren bedraagt 42%.

Overige sectoren

Andere schadeverzekeringen (waaronder auto-, ziektekosten-, ziekengeld-, rechtsbijstand-, CAR-, aansprakelijkheid- en milieuschadeverzekeringen) biedt Donatus aan in haar hoedanigheid van intermediair. Op deze wijze is het voor Donatus mogelijk haar leden een totaalpakket (loket van A tot Z) aan te kunnen bieden. Hieruit vloeien baten voort van € 0,8 miljoen (€ 0,8 miljoen in 2014).

Beleggingen

Donatus voert een gematigd defensief beleggingsbeleid. Het vigerende beleggingsstatuut van Donatus Nederland bevat een beleggingsmatrix, opgebouwd uit een strategische mix (35% aandelen / 65% vastrentende waarden), een tactische mix (tot maximaal 45% aandelen / minimaal 55% vastrentende waarden) en afspraken ten aanzien van valutaverdeling. Voorts bevat het afspraken ten aanzien van de zgn. selectie: vastrentende waarden mogen alleen belegd worden in investment grade obligaties en hoger, welke rating ook geldt voor beleggingsfondsen.

Beleggingsbeslissingen worden door de Directie genomen op basis van geformuleerd en goedgekeurd beleggingsbeleid. Het beleggingsbeleid is vastgelegd in het

Beleggingsstatuut, welke in 2015 is uitgebreid met een risicoparagraaf waarin de verantwoordelijkheden van de verschillende partijen duidelijker zijn verwoord. De Directie wordt geadviseerd door een bankinstelling. De uitvoering van het beleggingsbeleid wordt getoetst door de BeleggingsToezichtCommissie.

De gehele aandelenportefeuille bestaat uit indextrackers. Voor de aandelenportefeuille geldt als benchmark de MSCI All Country World Index. Deze trackers zijn goed te verhandelen op de beurs en maken het mogelijk snel de strategische mix aan te passen. Op obligatiegebied is het beleid erop gericht om te beleggen in eenvoudige, individuele obligaties met een vaste looptijd, een vaste couponrente en een goede kwaliteit. De obligaties worden dusdanig belegd dat er een goede match is tussen de verzekeringsverplichtingen en de vrijval in obligaties. Tussentijds worden obligaties doorgaans niet verhandeld. De modified duration van de obligatieportefeuille is 5,3 (2014: 4,7).

Het beleggingsjaar 2015 werd gekenmerkt door veel volatiliteit door met name politieke onzekerheden en spanningen in de wereld. Het jaar laat een beeld zien van lage rentes, lage inflatie, lage grondstofprijzen en uiteindelijk min of meer gelijkblijvende beurskoersen.

Het rendement van Donatus op de aandelenportefeuille, inclusief het nog niet gerealiseerde rendement zoals opgenomen in de herwaarderingsreserve, bedroeg 7,3% (2014: 14%).

Door de lage en blijvend dalende rente is het steeds moeilijker rendement op obligaties te behalen. Het rendement op de obligatieportefeuille van Donatus in Nederland bedroeg in 2015 3,1% (2014: 3,5%). De dalende rentes zorgen voor stijgende obligatiekoersen. Aangezien Donatus obligaties waardeert op nominale waarde, en niet op basis van marktwaarde, hebben deze koersstijgingen geen invloed op het resultaat. Het geconsolideerde netto beleggingsresultaat van Donatus bedroeg € 3,1 miljoen (2014: € 2,2 miljoen). Het onroerend goed dat Donatus bezat in Spanje, is begin 2015 tegen een, gezien de marktomstandigheden, redelijke prijs (iets onder de boekwaarde) verkocht.

De beleggingen van Dona Re vinden uitsluitend plaats in staats- of bedrijfsobligaties met minimaal een A-rating. Aangezien Dona Re naar verwachting in 2016 geliquideerd wordt, zullen in de loop van 2016 zowel deze portefeuille als het saldo liquiditeiten naar Donatus overgeheveld worden.

Buitendienst

Commerciële Buitendienst

De Adviseurs Relaties en de Relatiebeheerder zijn buitendienstmedewerkers. Bij nieuwe en bestaande klanten bespreken zij welke mogelijkheden er zijn om risico's te inventariseren, te beheersen en te verzekeren. Ook houden zij presentaties op studiedagen, seminars en bijeenkomsten van leden. Zij vormen het visitekaartje van Donatus.

Vnr.
Eric van Grieken
Senior Relatiebeheerder
mr. Gerhard Kuijt
Adviseur Relaties
drs. Dennis Spaen
Adviseur Relaties
Simon Kadijk
Directeur
Gijsbert Koelewijn
Adviseur Relaties

Technische Buitendienst

De medewerkers van de Technische Buitendienst inspecteren en taxeren (veelal monumentale) gebouwen met inhoud, die bij Donatus verzekerd zijn of worden. Tijdens zo'n inspectie worden regelmatig adviezen verstrekt aan de klant hoe bepaalde risico's verkleind of vermeden kunnen worden. Mocht het dan onverhoopt toch een keer misgaan en lijdt een klant schade, dan wordt ook deze schade opgenomen door onze eigen Technische Buitendienst. Zij kennen vaak de situatie nog ter plaatse en kunnen daardoor snel en deskundig de schade vaststellen. De combinatie van inspecteren, taxeren en schade vaststellen maakt ook onze Technische Buitendienst uniek in de verzekeringsindustrie. Daar zijn wij best trots op!

Vnr.
Nick Fortezza *re*
ing. Derk-Jan Baarda *re*
ing. Guido Terpelle
ing. Dick Collignon *rr*
Marja Bouma *BBA*
Groepshoofd
Patrick Schalken *Register-Taxateur VRT*
Giel Caelers *Register-Taxateur VRT*
Chris van Eldik *re*
ing. Pieter Dijksterhuis
ing. Haruo Takahashi

Solvabiliteit

De aanwezige solvabiliteit, onder Solvency I, van Donatus Nederland is in 2015 toegenomen van € 24,8 miljoen tot € 25,8 miljoen, deze is van ruim voldoende niveau. Ook onder het regime van Solvency II, welke per 1 januari 2016 van kracht is, heeft Donatus een stevige kapitaalspositie. Dona Re valt onder het solvabiliteitsregime van de Zwitserse toezichthouder FINMA en had in 2015 een hoge solvabiliteit. De Zwitserse Directie heeft in haar bedrijfsvoering op structurele wijze invulling gegeven aan het nakomen van de vereisten uit deze Swiss Solvency Test (SST).

Herverzekeringen

Ter bescherming van het vermogen en daarmee de solvabiliteit van de Maatschappij sluit Donatus herverzekeringscontracten af.

De geconsolideerde netto herverzekeringspremies (uitgaande herverzekeringspremies minus provisie, winsten van herverzekeraars) zijn ten opzichte van de geboekte premies in 2014 procentueel en absoluut flink lager dan in 2014, namelijk € 1,8 miljoen (30%). Dit is veroorzaakt door een aanpassing van het herverzekeringsprogramma. Deze aanpassing, door aan de onderzijde meer eigen behoud te nemen, was mogelijk als gevolg van de stabiele financiële positie die Donatus in de afgelopen jaren heeft opgebouwd. De netto herverzekeringspremies bedroegen in totaal € 4,2 miljoen, hetgeen 14% is van de geboekte bruto premie (in 2014 19%).

Donatus heeft sinds 2002 de herverzekeringscontracten ondergebracht bij haar Zwitserse dochtermaatschappij Dona Re. 2015 was het laatste jaar dat Donatus de herverzekeringen via Dona Re geregeld heeft. Donatus heeft namelijk in 2014 besloten, als onderdeel van een compromis met de Belastingdienst, om haar herverzekeringsactiviteiten bij Dona Re per 1 januari 2016 te beëindigen. Deze beslissing is mede genomen, omdat door de verplichtingen van Solvency II en de toenemende eisen op het gebied van governance in Zwitserland, het elk jaar kostbaarder en arbeidsintensiever wordt om de herverzekeringen op deze wijze te organiseren. De financiële consequenties van dit compromis met de Belastingdienst waren al in de jaarrekening van 2014 verwerkt. In 2015 is de schuldpositie aan de fiscus ingelost. Dona Re retrocedeert een gedeelte van de risico's aan herverzekeringsmaatschappijen met minimaal een A-rating van Standard & Poor's. Dona Re werkt met een panel van circa 15 herverzekeraars, om de risico's zo goed mogelijk te spreiden. Het beleid van Dona Re is hierbij gebaseerd op een langdurige, loyale samenwerking.

In 2015 heeft Donatus, in nauw overleg met de Zwitserse Directie en Verwaltungsrat van Dona Re, de FINMA en de Zwitserse Belastingdienst, een plan gemaakt inzake de financiële, fiscale en juridische afhandeling van Dona Re in 2016. In dit kader zijn in het najaar van 2015 al de openstaande schadeverplichtingen tussen Dona Re, de retrocessionarissen en Donatus afgerekend. Daarom heeft Dona Re ultimo 2015 geen verplichtingen meer tot schadebetalingen op haar balans staan en heeft Donatus geen aandeel herverzekeraars in de technische voorzieningen.

In het voorjaar van 2015 is via een tender de internationale makelaar Willis Re geselecteerd, die de komende jaren de plaatsing van herverzekeringscontracten in de markt zal begeleiden. Tevens zal zij Donatus ondersteunen bij een zo effectief mogelijk herverzekeringsprogramma. Het reeds bestaande panel aan herverzekeraars wordt hierbij gerespecteerd.

Toezicht

Het economische sentiment in Nederland begint steeds meer te verbeteren sinds de start van de financiële crisis in 2008. Langzamerhand wordt er gesproken over het einde van de economische crisis, hoewel de economie monetair sterk wordt bepaald door het opkoopprogramma van de ECB. Daarnaast is er sprake van een nieuwe crisis vanwege de massale vluchtelingenstromen, waar Europa nog geen antwoord op heeft. De inflatie is laag en de rentestand zal waarschijnlijk langdurig laag blijven. Deze lage rentestand kunnen verzekeraars weer nieuwe risico's geven. Herstel van vertrouwen in financiële instellingen blijft een belangrijk aandachtspunt voor de toezichthouder.

Naar aanleiding van de crisis heeft DNB haar toezichtkader en visie op toezicht sinds 2013 aangescherpt. Haar visie heeft DNB vertaald in FOCUS! In deze toezichtaanpak is de mate van toezicht afhankelijk gesteld van één van de vijf toezichtklassen waarin een instelling valt. De indeling in klassen is gebaseerd op omvang en complexiteit van de organisatie. Donatus is ingedeeld in T2, een toezichtklasse die wordt toegekend aan relatief kleine verzekeraars die desalniettemin binnen het bereik van Solvency II vallen. Communicatie met deze groep vindt met name plaats door middel van door DNB georganiseerde seminars en workshops. Daarnaast is aan Donatus een vaste toezichthouder toegekend met wie zij contact op kan nemen bij vragen en met wie de zij eens per jaar een uitgebreid gesprek heeft over actuele zaken. De implementatie van Solvency II is het belangrijkste toezichtsthema van DNB in 2015. Middels de zogenaamde uitvragen monitort zij de voortgang hiervan. Onderdeel van de monitoring betrof de controle op

de charters (beschrijving opzet en werkwijze) voor de sleutelfuncties en het proefdraaien van nieuwe (financiële) kwartaal- en jaarrapportages, oftewel Quantitative Reporting Templates (QRT's).

In 2015 is de groep die valt onder de betrouwbaarheids- en geschiktheidstoetsen van DNB verder uitgebreid, waaronder de MT-leden. Drie MT-leden van Donatus zijn positief getoetst. Ook de eed/belofte die tot op heden alleen voor commissarissen/directieleden gold, is in 2015 verplicht gesteld voor alle medewerkers die klanten adviseren of het risicoprofiel kunnen beïnvloeden. In 2015 hebben alle medewerkers van Donatus de eed of belofte afgelegd, na eerst een integriteitsworkshop te hebben gevolgd. In de eed of belofte staan het integer en in het belang van klanten handelen centraal.

De implementatie van Solvency II, waarbij bestaande Europese Richtlijnen worden herzien en worden verzwaaard ter verbetering van de risicobeheersing door verzekeraars, zal per 1 januari 2016 plaatsvinden. Solvency II bevat zowel kwantitatieve eisen op het gebied van solvabiliteit als kwalitatieve eisen betreffende de inrichting van de governance. DNB vraagt verzekeraars, vooruitlopend op 2016, allerlei zaken reeds in werking te zetten en hierover te rapporteren, al dan niet via zogenaamde uitvragen. Donatus heeft zich in 2015 goed voorbereid op de komst van Solvency II.

Solvency II bestaat uit drie pijlers.

De eerste pijler richt zich op de waardering van de risico's en een kwantitatieve vertaling hiervan naar kapitaal. In 2015 heeft Donatus over de jaarcijfers van 2014 de zogenaamde berekening van de Solvabiliteit Kapitaal Vereiste (SKV-berekening) uitgevoerd. Uit de berekeningen, welke mede gemaakt zijn met behulp van onze actuaar, blijkt wederom dat Donatus ook onder het nieuwe toezichtregime, een heel solvabele verzekeraar blijft. Tevens blijkt uit de analyse hoeveel kapitaal Donatus dient aan te houden voor welke risico's. Daarnaast blijkt uit deze berekeningen dat Donatus over voldoende mogelijkheden beschikt om, indien noodzakelijk, in te grijpen bij een daling van de solvabiliteit. In deze exercitie heeft eveneens de validatie van data veel aandacht gekregen. Steeds nadrukkelijker wordt de aandacht gelegd op de noodzaak van het tijdig beschikbaar hebben van de juiste en volledige data.

De tweede pijler zorgt ervoor dat de governance en de kwaliteit van de organisatie op orde is om ongewenste ontwikkelingen in de solvabiliteit te voorkomen en/of tijdig te signaleren.

Binnen de "three lines of defence" is het management als eerste lijn verantwoordelijk voor de beheersing van risico's. Als tweede lijn houden de compliance

officer, de actuariële functie en de risicomanager de eerste lijn scherp hierbij.

Ten slotte evalueert de internal auditor, de derde lijn, op onafhankelijke wijze in hoeverre het interne controlesysteem en andere onderdelen van het governancestelsel adequaat en doeltreffend functioneren.

Iedere sleutelfunctionaris brengt elk kwartaal een rapportage uit. De sleutelfunctionarissen bespreken elk kwartaal hun bevindingen met de Directie en met elkaar in het Intern Risico Comité. De kwartaalrapportages worden aan de Raad van Commissarissen aangeboden.

Naast de invulling van deze functies, het inrichten van een governancestelsel en een risicomanagementstelsel, wordt de ORSA een centraal hulpmiddel om risicomanagement en kapitaalvereisten te verbinden. In 2015 heeft Donatus voor de derde maal het ORSA-proces doorlopen en aan DNB een ORSA-rapport gepresenteerd. Hierin zijn zeven stress-scenario's benoemd en doorgerekend, die Donatus zouden kunnen overkomen en welke een impact kunnen hebben op de solvabiliteitspositie. Nieuw is dat ook de RvC geparticipeerd heeft in het benoemen van mogelijke stress-scenario's. Ook uit deze stress-scenario's blijkt, dat Donatus heel goed in staat is klappen op te vangen, mede door het systeem van premierestitutie.

De derde pijler betreft het rapporteren via het jaarverslag en in rapportages aan de toezichthouders. De verplichte aanlevering van gegevens (verslagstaten) aan DNB wordt vanaf 2015 grondig veranderd qua omvang, diepgang en tijdigheid. De Manager Financiën & Control is verantwoordelijk voor de tijdige en adequate oplevering van de nieuwe rapportages en is belast met het onderzoek naar de impact hiervan op de beschikbaarheid en kwaliteit van data. Donatus hanteert immers het beleid om zo transparant mogelijk haar leden en toezichthouders van informatie te voorzien.

Governance Principes Verzekeraars

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van het Verbond van Verzekeraars in december 2015 is besloten dat de Governance Principes per 1 januari 2016 worden ingetrokken. Onderscheidende principes over het zorgvuldig behandelen van klanten en permanente educatie van bestuurders en interne toezichthouders worden per gelijke datum opgenomen in de Gedragscode Verzekeraars. De overige principes zijn in wettelijke regelingen verankerd.

Met ingang van 1 januari 2015 was de wettelijke plicht reeds geschrapt om te rapporteren over het naleven van de Governance Principes. Met ingang van 1 januari 2016 hoeven leden geen verantwoording meer af te

leggen over het naleven van de principes. Noch in de publicatie van het jaarverslag over 2015, noch op de website. Natuurlijk blijft Donatus, ondanks het verdwijnen van de rapportageplicht, de principes onderschrijven en hieraan voldoen.

Bedrijfsregelingen Verbond van Verzekeraars

Vanaf 1 januari 2015 is Donatus lid van het Verbond van Verzekeraars. Hiermee is zij gehouden te voldoen aan de bedrijfsregelingen die van toepassing zijn op een schadeverzekeraar met ons productenpakket. In juli 2015 heeft Donatus meegedaan aan de nulmeting van het Verbond. Hieruit blijkt dat Donatus nog slechts op kleine punten haar bedrijfsprocessen dient aan te passen om op het gebied van de bedrijfsregelingen van het Verbond compliant te zijn.

Implementatie beleidsvisie 2010-2015

In 2009 is de beleidsvisie 2010-2015: "Van monumentale kerkenverzekeraar naar verzekeraar van kerken en monumenten" door de RvC en Ledenraad goedgekeurd en vastgesteld. Deze beleidsvisie vormt al enkele jaren het uitgangspunt van alle door Donatus te ontplooiende activiteiten. Ultimo 2015 zijn nagenoeg alle doelstellingen gerealiseerd.

Vijf prioriteiten beleidsplan

In het beleidsplan zijn vijf speerpunten benoemd.

In de eerste plaats probeert Donatus zoveel mogelijk van de huidige portefeuille te behouden. Donatus heeft een actief behoudbeleid ontwikkeld waarbij de medewerking van onze leden (bisdommen, parochiebesturen, kloosters en besturen van kerkelijke gemeenten) onontbeerlijk is. Vele kerkgebouwen en kloosters die overbodig worden (in 2008, het Jaar van het Religieus Erfgoed, werd dit beraamd op 1000 kerken en 150 kloosters in 10 jaar tijd), krijgen een herbestemming. Herbestemmingen zijn potentieel te verzekeren bij Donatus. Te denken valt hierbij aan de volgende functies: religieus met nevengebruik, cultureel, wonen, gezondheidszorg, educatief of maatschappelijk. Indien er kerk- of kloostergebouwen verkocht worden, wenst Donatus door haar leden op de hoogte gebracht te worden over relevante gegevens van de aspirant koper en informatie over het toekomstige gebruik van de betreffende gebouwen, zodat Donatus kan proberen het herbestemde gebouw in de portefeuille te behouden.

De tweede prioriteit is het verzekeren van monumentale gebouwen. De verwachte teruggang in premie van de verzekerde kerken en kloosters dient gecompenseerd te worden door de premie met betrekking tot nieuw te verzekeren objecten in de monumentenmarkt. Dit betreft onder andere kastelen, historische buitenplaatsen, molens en andere (voormalig) religieuze en niet-religieuze (rijks)monumenten.

De derde prioriteit betreft de doelstelling om kerkgenootschappen die nog niet bij Donatus verzekerd zijn, alsnog bij Donatus onder te brengen.

De vierde prioriteit ziet toe op het verder ondersteunen van onze leden bij het voeren van een adequaat risicobeleid. Dit kan door het verstrekken van extra dekkingen of het aanbieden van nieuwe producten. Donatus attendeert haar leden op specifieke risico's, preventiemaatregelen en verzekeringsmogelijkheden.

De vijfde prioriteit betreft het actief hertaxeren van kerkgebouwen, waar al lange tijd geen inspecteurs van Donatus zijn geweest. Doelstelling is te komen tot hertaxatie eenmaal in de 15 jaar. Donatus wil op deze wijze de risico's opnieuw in kaart brengen en tevens het contact met haar leden versterken. Zo worden de belangen van de leden en Donatus gediend in het kader van haar zorgplicht en risicobeheer.

De realisatie van deze speerpunten uit het beleidsplan wordt gemeten aan de hand van de volgende kwantitatieve key-performance indicatoren (KPI's):

Performance-indicatoren

– premierestitutie gemiddeld 40% over de laatste 10 jaar

- kosten ratio maximaal 30% van de ontvangen premie
- afname premie-inkomsten van kerken en kloosters minimaal gecompenseerd door groei van premies van monumentale gebouwen
- minimaal 20% behoud van geroyeerde polissen van kerk- en kloostergebouwen
- uitvoering hertaxaties kerkgebouwen minimaal eenmaal per 15 jaar, achterstand weggewerkt in 2015
- solvabiliteit is van ruim voldoende niveau.

Realisatie 2015

In 2015 heeft Donatus de gewenste prestaties op de indicatoren gerealiseerd. Met de premierestitutie van 50% in 2015, blijft het boven het gemiddelde over de laatste 10 jaar van 40%. De kostenratio van Donatus in Nederland is met 23% nagenoeg gelijk gebleven aan de kostenratio van 24% in 2014, ondanks de extra kosten die in 2015 zijn gemaakt voor onder andere de advieskosten t.b.v. Solvency II. Aan de hertaxatie van kerk- en kloostergebouwen is wederom in 2015 veel aandacht besteed, waardoor de achterstand nagenoeg

Regio Adviseurs, Particulieren en Ondersteuning

Regio Adviseurs

De Regio Adviseurs van Donatus kennen een combinatie van taken en verantwoordelijkheden, die uniek in de verzekeringsbranche is. Zo beoordelen zij niet alleen verzekeringstechnische risico's, maar behandelen ze ook grotere schaden, bezoeken ze klanten van Donatus in het kader van hun adviesfunctie en werken ze samen met de Technische Buitendienst en de Adviseur Relaties. Met al deze verschillende 'petten' op hebben zij slechts één doel voor ogen: de klanten van Donatus zo goed mogelijk helpen!

Vnr.

Voor:

ing. Dorrieth van Boxtel

Evelien Intveld *BBA*

Peter Koopman

Midden:

Daniëlle Klompers-Timmer

Groepshoofd

mr. drs. Charlotte Blankenspoor

Désirée Stickers

Gert-Jan Goud

Achter:

Patrick van den Tempel *BBA*

Frank Coense

Harm van Ballegooijen *BBA*

Particulieren en Ondersteuning

De medewerkers van Particulieren en Ondersteuning hebben veel ervaring op het gebied van schadebehandeling, het verzekeren van particuliere risico's en de administratie hiervan. Zij treden op als aanspreekpunt voor alle particulier verzekerden en kennen de klanten vaak bij naam. Ook voor de zakelijk verzekerden nemen zij een groot gedeelte van de administratie voor hun rekening. De medewerkers van Particulieren en Ondersteuning zijn trots op hun werk, want daardoor zijn 'hun' klanten goed verzekerd!

Vnr.

Huub Joosten

Marga Vergeer-van Geffen

Joyce van Kapel

Truus Vorstenbosch-Dekkers

Joost Henneman *BBA*

Groepshoofd

Janine Calviño-Stoltz

Monique Boer-Soomers

is weggewerkt. Er zijn 400 hertaxatiebezoeken afgelegd door de Technische Buitendienst in dit kader (naast de 400 bezoeken voor taxaties van nieuw te verzekeren objecten en de behandeling van schadegevallen). Van de 64 geroyeerde kerkgebouwen in onze portefeuille, is tot op heden 41% behouden. Ultimo 2015 bedraagt de aanwezige solvabiliteit € 25,8 miljoen, deze is gestegen t.o.v. van 2014 met € 1,1 miljoen.

Ook op basis van Solvency II kent Donatus een sterke solvabiliteitspositie. De solvabiliteitsratio is per 31 december 2015 hoger dan de interne norm.

De strategische beslissing in 2009 om zich naast kerken toe te leggen op monumenten is belangrijk voor de continuïteit van Donatus op lange termijn. Ongeveer 9% van de totale premie komt inmiddels uit het monumentaal erfgoed. In 2016 zal de 1000ste monumentenklant worden verwelkomd.

Om de groei in de nieuwe monumentenmarkt verder mogelijk te maken, zonder de personeelscapaciteit veel uit te breiden, is in 2014 de strategische beslissing genomen, moderne zorginstellingen niet langer als een primaire doelgroep te beschouwen. Ongeveer 5,1% van onze portefeuille is afkomstig uit deze markt. Gefaseerd zal afscheid worden genomen van deze sector. Reden voor deze beleidsbijstelling is tevens de komende leegstand bij zorginstellingen door het veranderde wettelijke kader waardoor mogelijk extra risico's ontstaan. Daarnaast wil Donatus haar expertise en kennis over oude monumentale gebouwen en haar beschikbare capaciteit graag inzetten voor de primaire doelgroepen: (herbestemde) kerken- en kloostergebouwen en niet religieuze monumentale gebouwen. Ook heeft Donatus voor het model gekozen om de markt direct te bedienen, dus zonder gebruikmaking van tussenpersonen. Onze producten zijn zo specifiek en gebouwen zo speciaal, dat Donatus de klantadviesring het beste rechtstreeks kan uitvoeren. Bij zorginstellingen werken we daarentegen hoofdzakelijk via enkele tussenpersonen.

De resultaten in de monumentenmarkt zijn succesvol. Na de eerste selectie en voorlichting door de binnendienst en een inspectie- en taxatiebezoek door onze buitendienst wordt de monumentenverzekering nagenoeg altijd geaccepteerd. Een belangrijk onderdeel binnen de monumentenmarkt vormen de Particulier Historische Buitenplaatsen. Binnen de groep monumenten richt Donatus zich tevens nadrukkelijker op molens waarvan er 1200 zijn in Nederland. Verschillende molenstichtingen zijn klant geworden en een speciale molentool is ontwikkeld om de herbouwwaarde per type molen vast te stellen. Inmiddels verzekert Donatus 6,0% van deze markt.

De naamsbekendheid van Donatus in de monumentenmarkt is de laatste jaren sterk gegroeid. Verschillende monumentenfondsen hebben hun gehele portefeuille bij Donatus ondergebracht.

Donatus heeft samenwerkingsverbanden met het Nationaal Restauratiefonds en de monumentenvereniging Bewoond Bewaard. Er zijn goede contacten met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) en Boei. Samen met deze maatschappelijke en private organisaties kan Donatus een belangrijke bijdrage leveren aan het behouden van (niet) religieus erfgoed in Nederland.

De core business van Donatus is het verzekeren van kerkgebouwen. Al jaren blijft het aantal verzekerde kerkgebouwen groeien in onze portefeuille. Zowel door nieuwe kerkgenootschappen maar ook door behoud van voormalige kerkgebouwen. Ten aanzien van behoud zorgen met name de provinciale Stichtingen Oude Kerken, die kerken overnemen die door de kerkgenootschappen afgestoten worden, voor behoud. Maar er komen ook regelmatig verzoeken om kerkgebouwen te verzekeren, die bij andere maatschappijen verzekerd zijn. In 2015 zijn er 55 kerkgebouwen die voor de eredienst gebruikt worden aan onze portefeuille toegevoegd die hiervoor elders waren verzekerd. De portefeuillegroep voormalige kerken groeit langzaam, maar gestaag. Er zijn in 2015 24 voormalige kerkgebouwen in verzekering genomen, die hiervoor niet bij Donatus verzekerd waren. De absolute groei van kerkgebouwen die al verzekerd waren bij Donatus en een nieuwe herbestemming hebben gekregen, is beperkt, omdat zoals gezegd, het aantal onttrekkingen aan de eredienst tot op heden beperkt is geweest.

Het behoudbeleid van kerkgebouwen verloopt gunstig. Donatus heeft in 2015 64 polissen geroyeerd met een verzekerd kerkgebouw, onder andere door verkoop van het gebouw. Van deze 64 kerkgebouwen heeft Donatus in 26 gevallen (41%) de nieuwe eigenaar weer verzekerd (KPI doelstelling is 20% behoud). Het aantal van twee kerksluitingen per week, zoals in 2008 voorspeld in het kader van het Jaar van het Religieus Erfgoed, is tot op heden niet gehaald. De markt van onroerend goed begint in 2015 sinds lange tijd weer wat aan trekken. Dit zal betekenen dat een groeiend aantal kerken aan de eredienst zal worden onttrokken. Inmiddels heeft Donatus meer dan 4700 kerkgebouwen verzekerd.

Door al deze ontwikkelingen behoudt Donatus het bestaansrecht en wordt Donatus als verzekeringsmaatschappij versterkt. Dit is nodig om onze missie 'zonder winstoogmerk een goede dekking tegen een eerlijke prijs en een uitstekende service' op lange termijn te realiseren.

Organisatie

Een belangrijke randvoorwaarde om aan alle doelstellingen te realiseren, is een professionele, effectief en efficiënt opererende organisatie. In 2015 hebben we hiertoe wijzigingen doorgevoerd.

Door wijzigingen in het klantenbestand van Donatus (bv ontstaan van grote fusieparochies en gemeenten) en een strategie met focus op acquisitie van nieuwe monumentenklanten, behoud van kerk- en kloostergebouwen en een gefaseerde afbouw van moderne zorginstellingen, was er een andere structuur van de organisatie nodig. De oude indeling van de organisatie in de afdelingen Kerken, Monumenten, Zorg en Particulieren is vervallen.

De grootste relaties (bv fusieparochies en gemeenten) worden periodiek bezocht en geadviseerd door een Adviseur Relaties. Zij nemen de portefeuille door en adviseren leden in het beheer van risico's. Eén Adviseur Relaties houdt zich tevens specifiek met grotere monumentenrelaties bezig, met name historische buitenplaatsen en landgoederen. Er blijkt onder onze leden een toenemende vraag te zijn naar een dergelijke ondersteuning. Ultimo 2015 heeft Donatus drie Adviseurs Relaties in dienst.

Voor het merendeel van onze leden is de afdeling Regio Adviseurs van groot belang. Hier worden zowel de (aan)vragen van nieuwe/bestaande verzekeringen als de grotere schademeldingen van zowel de doelgroepen Kerken, Monumenten, Kloosters en Herbestemde Kerken en Kloosters behandeld. De regionale indeling is gelijk aan de indeling van onze buitendienstmedewerkers (taxateurs en schade-experts) en daarmee zorgen zij voor een snelle en adequate behandeling.

De Adviseur Relaties en Regio Adviseurs worden ondersteund door de afdeling Particulieren en Ondersteuning. Deze afdeling verwerkt de polismutaties en de kleinere en de relatief eenvoudige schades. De (aan)vragen van nieuwe/bestaande verzekeringen maar ook de schademeldingen van onze particuliere leden (niet zijnde monumentenrelaties) worden behandeld door het team Particulieren en Ondersteuning.

Met deze indeling komen we tegemoet aan de veranderende samenstelling van onze doelgroepen, geven wij meer advies op maat, willen we de snelheid van werken verbeteren, verbreden we de kennis van onze medewerkers en zetten wij onze mensen beter in op hun capaciteiten. Uiteindelijk zal dit een nog grotere tevredenheid bij onze leden geven. Omdat een verandering altijd kinderziektes heeft zal in 2016 onderzocht worden hoe de afdeling nog beter georganiseerd kan

worden en onderzocht worden welke capaciteit nodig is bij de werkvoorraad. Al lange tijd wordt een hoge werkdruk ervaren.

In de organisatie bestaat een cyclus van plannings-, voortgangs- en beoordelingsgesprekken. Alle leidinggevendenden zijn hier intensief mee bezig. Om het klantenbelang te dienen, streven wij bij Donatus naar optimaal functionerende en gedreven medewerkers. In 2015 hebben we zeven (6,2 fte) personeelsleden in dienst genomen; twee medewerkers (1,6 fte) hebben Donatus binnen een jaar weer verlaten. Verder hebben we van twee medewerkers (1,8 fte) afscheid genomen in 2015, wegens pensionering en langdurige ziekte. Twee jonge medewerkers zijn rechtstreeks vanaf de HBO-opleiding als trainee begonnen.

Naast de gewenste organisatiegebonden competenties, is natuurlijk de juiste verzekeringstechnische en bouwkundige kennis vereist. Het bedrijfsmodel van Donatus vermeldt per functie de benodigde functiegebonden competenties en de te behalen diploma's. Hier wordt actief op gestuurd, opdat de medewerkers blijven voldoen aan de onder meer in de Wet Financieel Toezicht (Wft) gestelde eisen. Binnen- en buitendienstmedewerkers volgen cursussen en iedereen die klanten adviseert dient Wft-proof te zijn. Het wettelijke kader van de opleidingen is veranderd, daarom dienen de financiële adviseurs examens af te leggen.

Het hertaxatiebeleid vergt een nauwe samenwerking tussen de binnen- en buitendienst. De binnendienst verricht voorwerk, waardoor het maken van afspraken door de buitendienst met kerkbesturen gemakkelijker wordt. Tevens wordt er vooraf aan de kerkbesturen een toelichting gestuurd over het hoe en waarom van hertaxaties.

Vervolgens krijgt elk kerkbestuur na een hertaxatie een passend advies over preventie alsmede andere verzekeringsmogelijkheden. In 2015 zijn er 390 polissen met één of meer kerkgebouwen (in totaal meer dan 400 kerkgebouwen) geïnspecteerd en getaxeerd. We constateren dat de verhogingen na hertaxatie steeds kleiner worden door het inlopen van achterstanden. Ook treden in toenemende mate verlagingen op in de verzekerde waarde na hertaxaties. Het risicoprofiel van Donatus wordt door het toepassen van hertaxaties gunstig beïnvloed.

Deze aanpak geeft kerkbesturen transparantie. Daar waar dit tot vragen leidt, is Donatus altijd bereid uitleg te geven. In bijzondere gevallen en bij flinke verhogingen, wordt in samenspraak maatwerk geleverd. In 2015 hebben we de hertaxaties met name gericht op de kerkgebouwen die voor 2000 de laatste keer zijn getaxeerd.

Er wordt ruim aandacht besteed aan behoud en acquisitie van verzekeringsrelaties. Medewerkers bezoeken regelmatig leden en prospects, zoals orden en congregaties, kerkbesturen en monumenteneigenaren. Donatus streeft naar het verstrekken van een totaaladvies voor alle risico's die bij of via Donatus te verzekeren zijn. Donatus hanteert een klachtenprocedure. Donatus hanteert een ruime definitie van een klacht. We weten daardoor snel welk ongenoegen er leeft bij de leden. Het aantal schriftelijke klachten is gelukkig zeer gering, zeker als we het relateren aan het aantal polissen en het aantal schades.

Beleidsplan

Aangezien ons huidige beleidsplan de periode 2010-2015 bestrijkt, is in 2015 gewerkt aan een nieuwe beleidsvisie voor de jaren 2016-2020. Onderdeel hiervan is een klantentevredenheidsonderzoek dat eind 2015 onder onze zakelijke en religieuze leden is gehouden. Het beeld dat hieruit komt, is dat de onze leden Donatus in grote mate waarderen en zouden aanraden bij derden. De meest positieve eigenschappen die men aan Donatus geeft, zijn de betrouwbaarheid, deskundigheid, degelijkheid en snelheid van schadehandeling. Ook het systeem van premierestitutie wordt hoog gewaardeerd. Natuurlijk zijn er ook signalen voor verbetering die we zullen oppakken. De relaties die gereageerd hebben met specifieke opmerkingen, hebben allen van Donatus een reactie ontvangen.

In de monumentenwereld heeft Donatus een positie verworven in een commerciële markt en blijkt de concurrentie door kwaliteit, kennis en premie goed aan te kunnen. Donatus ziet evenwel snel de druk op premies bij kerkbesturen toenemen vanwege de verslechterende omstandigheden. Daarom is er al in 2014 een speciale dekking voor leegstaande kerkgebouwen ontwikkeld, Donatus wil hiermee anticiperen op de komende leegstand van kerken. Ook is het onderzoek naar de ontwikkeling van eigen risico's opgestart. Tevens bereiken ons steeds meer verzoeken om niet de gehele herbouwwaarde van kerken te verzekeren (de zogenaamde vorklausules). Verder onderzoekt Donatus vanwege de toenemende financiële druk binnen de kerkenmarkt naar mogelijkheden van trouwe ledenkorting. Met dit vernieuwde aanbod denken wij onze leden een dienst te bewijzen en hen bij te staan, passend bij de onderlinge gedachten en structuur. Voor Donatus zijn langdurige relaties met haar leden belangrijk. Fusies van kerkgenootschappen kunnen tot een verminderende loyaliteit leiden door wisseling van contactpersonen die Donatus niet (meer) kennen. Onze adviseurs gaan graag de gesprekken aan om deze langjarige relaties in ere te houden.

Risicomanagement

Algemeen

Donatus gebruikt voor het beheersen van risico's het Integraal Risicomanagement Systeem. Hierin is er zicht op de risico's, op de impact die deze risico's kunnen hebben, hoe deze risico's te beheersen en op de onderlinge samenhang van risico's.

Risicobereidheid

Donatus heeft in 2015 opnieuw de risicobereidheid vastgesteld en daarvan afgeleid, de risicobereidheid voor belangrijke risico's.

De Algehele Risicobereidheid wordt als volgt beschreven: "Donatus is een onderlinge verzekeraar die sinds 1852 ervaring heeft in het taxeren, risico-inspecteren en verzekeren van kerkelijke gebouwen en inventarissen. Vele van die gebouwen zijn (rijks)monumenten. Door die zeer lange ervaring is er een unieke bouwkundige en verzekeringstechnische expertise opgebouwd. Ruim 80% van alle kerkelijke gebouwen is bij Donatus verzekerd. Zij verzekert objecten alleen in Nederland. De missie en visie zijn gefundeerd op het zijn van dé kerken- en monumentenverzekeraar van Nederland. Elk kerkelijk en monumentaal pand wordt persoonlijk bezocht door de eigen gespecialiseerde buitendienst, welke tevens een risico-inspectie uitvoert. Donatus biedt als risicodragers een gespecialiseerd pakket aan van brandverzekeringen. Daarnaast adviseert Donatus haar leden over schadeverzekeringen, waarvoor zij als intermediair optreedt, zoals aansprakelijkheidsverzekeringen. Aangezien Donatus geen winstoogmerk heeft en streeft naar een zo hoog mogelijke premierestitutie aan haar leden, is Donatus niet premie- of provisiegedreven. Donatus streeft uiteraard wel naar een optimale prijs- kwaliteitverhouding, waarbij premies constant blijven. Door het toegepast acceptatiebeleid en door haar kernwaarden vertrouwen, degelijkheid en kwaliteit, kent Donatus een gematigd risicoprofiel. In haar aard kennen de verzekerde objecten hoge verzekerde waarden, waarvan de risico's door een effectief herverzekeringprogramma gemitigeerd worden. Door de zeer lange ervaring in deze markt, kan Donatus het schadeverloop goed voorspellen. Donatus legt bij schade-uitkering de polisvoorwaarden naar de leden toe loyaal en royaal uit. Bovendien is de portefeuille stabiel door het zeer trouwe ledenbestand. Vanwege de groei van herbestemde kerken en de groei van niet-religieuze monumenten in de verzekeringsportefeuille, neemt de risicobereidheid van Donatus licht toe. Elke aanvraag van een object dat niet voldoet aan het standaardprofiel, wordt door een acceptatiecomité beoordeeld. Op deze manier wordt de groei van de portefeuille permanent bewaakt. Donatus kan gekenschetst worden als een risicomijdende

Stafdiensten

Afdeling Staf

De medewerkers van de afdeling Staf zijn hard voor u aan het werk achter de schermen. Hun werkzaamheden raken aan alles wat met de dienstverlening voor onze leden te maken heeft. Zij vormen de olie in de raderen van de machine die het geheel soepel doet lopen. Binnen deze afdeling vallen Bedrijfstechnologie, Administratieve Ondersteuning en het Directiesecretariaat. De juiste ondersteuning bieden aan collega's binnen Operations en het management zodat we teamwork kunnen smeden, dat ziet de afdeling Staf als haar uitdaging. Een uitdaging die zij met beide handen aanpakt.

Vnr.

Daniëlle van IJsseldijk

Directiesecretaresse

Margot Vaarmeijer

Directiesecretaresse

mr. Odette Wyfker-Smulders

Manager Staf

ing. Coen Wigman

Bedrijfstechnologie

Ans Donker-de Groot

Administratieve Ondersteuning

ing. Hanneke van der Heijden-Nooijen

Compliance Officer

ing. Matthijs Verhoeven

Bedrijfstechnologie

Marianne Jongsmā

Administratieve Ondersteuning

Financiën & Control

De solide basis onder onze verzekeringsmaatschappij wordt bewaakt en ontwikkeld door de afdeling Financiën & Control. Dit jaarverslag is het bewijs van het goede werk dat zij leveren. Stilzitten is er niet bij, deze afdeling is continu in ontwikkeling en hard op weg om de eisen van Solvency II volledig in onze bedrijfsvoering te verankeren. Vanuit de functie risicomanagement wordt steeds kritisch meegedacht of Donatus hierbij verantwoord met risico's omspringt.

Vnr.

Pauline den Dekker-den Adel

ing. Hanneke van der Heijden-Nooijen

Risicomanager

Ilse van Esdonk BEc

Jan Meijs

drs. Lydia Verheijen-Janssen RA

Manager Financiën & Control

organisatie. Door de hoge mate van solvabiliteit is Donatus wel bereid een substantieel deel van haar beleggingsportefeuille strategisch in aandelen te beleggen, teneinde op haar kapitaal voor haar leden een hoger rendement te genereren.”

In de Algehele Risicobereidheid streeft Donatus naar een solvabiliteitspercentage (op Solvency II grondslagen) tussen de 155% en 210%. Wijkt de solvabiliteit af van het streefniveau, dan worden maatregelen getroffen waardoor de solvabiliteit terugkeert binnen deze bandbreedte.

Solvency II: Solvabiliteitsratio en ORSA

Met het oog op de invoering van Solvency II per 1 januari 2016 heeft Donatus ook in 2015 de Solvabiliteitsratio berekend en een ORSA (Own Risk and Solvency Assessment) uitgevoerd. De Solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin een verzekeraar over voldoende kapitaal beschikt om aan alle Solvency II eisen te voldoen. In 2015 is de Solvabiliteitsratio ruim voldoende, zowel op basis van interne als externe normen. Donatus dient voor het Schadeverzekeringstechnisch en het Aandelenrisico het meeste kapitaal aan te houden.

Uit de ORSA blijkt eveneens dat Donatus heel solvabel is en voldoende mogelijkheden heeft in eventuele stress-scenario's bij te sturen.

Materiele risico's

Voor Donatus zijn de volgende risico's materieel: Schadeverzekeringstechnisch risico, Marktrisico, Operationeel risico, Reputatierisico, Afhankelijkheidsrisico, Strategisch risico en Tegenpartijrisico.

Schadeverzekeringstechnisch risico

Donatus loopt het risico dat het acceptatie- en schadeproces niet doeltreffend is. Donatus beheerst dit risico o.a. door een gedegen acceptatiebeleid en acceptatieproces dat voor de medewerkers inzichtelijk is gemaakt. Daarnaast door jaarlijks een herverzekeringprogramma af te stemmen op de verzekeringsportefeuille. Getracht wordt de verzekeringsportefeuille minimaal constant te houden door de bewerking van de monumentenmarkt en behoud van kerkgebouwen. Donatus hanteert een beleid voor schadevoorzieningen, zodat voldoende wordt gereserveerd. Tot slot investeert Donatus in Procesmanagement, waardoor in alle lagen van de organisatie helderheid zal zijn over rollen en verantwoordelijkheden (wie doet wat en wanneer).

Marktrisico

Donatus belegt in aandelen en obligaties. Daardoor loopt zij het risico op verliezen door veranderingen in de beleggingen of door structurele mismatch tussen

haar bezittingen en haar verplichtingen. Donatus belegt aan de hand van het beleggingsstatuut. In de categorie aandelen wordt slechts belegd in goed verhandelbare indextrackers. Dit maakt het makkelijker om snel het marktrisico van aandelen te verkleinen, indien noodzakelijk. De BeleggingstoezichtCommissie houdt toezicht op het naleven van het beleggingsstatuut. Donatus wordt bij gestaan door beleggingsexperts van een bank (ABN AMRO Mees Pierson). Obligaties worden in principe aangehouden tot het einde van de looptijd.

Operationeel risico

Donatus loopt het risico op verliezen door inadequate of falende interne processen (niet zijnde het acceptatie- en schadeproces), fouten van personeel of systemen dan wel door externe gebeurtenissen. Tot het Operationeel risico worden ook Juridische (omgevings) risico's en het Uitbestedingsrisico gerekend. Donatus beheerst dit risico door het hanteren van een stelsel van interne regels, functiescheidingen en controles die voornamelijk door de lijnorganisatie worden uitgevoerd. Daarnaast investeert Donatus in Procesmanagement. Donatus zet bekwame medewerkers in die voldoen aan theoretisch vakinhoudelijke eisen en beschikken over noodzakelijke competenties.

Donatus toetst de geschiktheid en de betrouwbaarheid van (mede)beleidsbepalers. Ook beschikt Donatus over een IT normenkader, waardoor inbreuk op de vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van informatie wordt tegengegaan. Verder passen we een Product Goedkeuring en Review Proces toe, dat gebaseerd is op de KNVB-criteria (kostenefficiënt, nuttig, veilig en begrijpelijk). Hierdoor wordt de impact van elk nieuw product of (tussentijdse) materiële wijziging in een bestaand product getoetst, alvorens het wordt aangeboden aan een klant. Tot slot hanteert Donatus een Uitbestedingsproces, waardoor zij onverminderd voldoet aan al haar verplichtingen uit wet- en regelgeving en waardoor de uitbestedingen worden beheerst.

Reputatie risico

Dit is het risico op verliezen die gerelateerd zijn aan een negatieve perceptie van het imago van Donatus. Dit risico is al beperkt door de kernwaarden die Donatus hanteert (kwaliteit, betrouwbaarheid, deegelijkheid), eerlijkheid en vertrouwen). Donatus opereert vanuit integriteit. Bij een opdoemend risico op dit terrein, zal Donatus waardig reageren en uitgaan van haar eigen kracht. De directie borgt hierbij dat er commitment bestaat van de RvC leden, MT leden, de sleutelfunctionarissen en de medewerkers van Donatus. Tevens worden de leden van Donatus geïnformeerd over de situatie. Donatus luistert naar de verbeterpunten aangeboden door Ledenraadsleden, de belangrijkste denominaties van Donatus en aangeboden door

haar leden zelf. Donatus voert daarnaast periodiek een klanttevredenheidsonderzoek uit. Dit alles geeft input om de dienstverlening te verbeteren.

Afhankelijkheidsrisico

Donatus is met name afhankelijk van haar RK- en PKN-leden qua premie-inkomsten en van haar dochtermaatschappij Dona Re wat de herverzekeringen betreft. Donatus beëindigt de dochteronderneming Dona Re en daarmee de afhankelijkheid. In het licht van risicospreiding is het ledenbestand sinds 2010 uitgebreid met Monumenteigenaren en Eigenaren van Niet-Monumentaal Religieus Erfgoed. Daarnaast worden nog steeds nieuwe kerkgenootschappen toegevoegd aan onze portefeuille. Met de Ledenraad en RvC wordt besproken om aan de vraag van de achterban naar goedkopere, kwalitatieve producten te voldoen, om eventueel ledenverlies te voorkomen.

Strategisch risico

Dit is het risico dat voortvloeit uit strategische beslissingen van Donatus.

Donatus stelt één keer per vijf jaar een Beleidsplan op, waarin de strategische richting is verwoord. Hierbij vinden wij het belangrijk dat een Beleidsplan wordt gedragen door alle stakeholders en besteden we extra aandacht aan het implementeren van een beleidsplan in de organisatie. Tussentijdse strategische beslissingen worden ter goedkeuring voorleggen aan de RvC, nadat een (ad hoc) ORSA is uitgevoerd en hierover advies is ingewonnen bij de risicomanager.

Tegenpartijrisico

Donatus gaat contractuele verbindingen aan met leden en financiële instellingen, waardoor zij het risico loopt op wanbetaling of een verslechtering van de kredietwaardigheid van tegenpartijen. In dit licht belegt Donatus slechts in vastrentende waarde met een rating van BBB of hoger dan wel in aandelenfondsen (indextrackers). Donatus belegt dus niet in individuele aandelen. Donatus bouwt de doelgroep Zorg af, waardoor de samenwerking met tussenpersonen wordt vermindert. Tot slot passen we een actief debiteurenbeheer toe bij wanbetaling door de polishouders.

Liquiditeits- en kasstroomrisico

Het liquiditeitsrisico heeft betrekking op de mogelijkheid dat op korte termijn onvoldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de lopende verplichtingen te kunnen voldoen. Dit risico is voor Donatus beperkt. Donatus heeft ruimschoots voldoende liquide middelen beschikbaar om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen.

Ontwikkelingen en verwachtingen 2016

De komende jaren zal de financiële positie van onze kerkelijke leden steeds meer onder druk komen te staan. Uit recent onderzoek blijkt dat 'God steeds meer uit Nederland verdwijnt', het kerkbezoek verder afneemt, de inkomsten dalen en dat daarom kerksluitingen onvermijdbaar zijn. Dit zijn dilemma's waar we ons bij Donatus zorgen over maken. Hoe kunnen we onze leden hierbij helpen?

Donatus wil hét verzekeringsloket van A tot Z ten behoeve van kerkelijk en monumentaal Nederland (van Aansprakelijkheidsverzekeringen tot Ziektkostenverzekeringen) zijn. In 2016 zal in het kader van het beleidsplan verder gedefinieerd worden welke klantgroepen tot de core business van Donatus horen. Bepaald zal worden welke producten Donatus als tussenpersoon verder wil ontwikkelen. Daarnaast zullen de aangeboden productvarianten worden uitgebreid, waardoor leden meer keuzes krijgen en afhankelijk van hun risicobereidheid hun dekkingen kunnen aanpassen en premies kunnen besparen. Tevens wordt nagedacht over een trouwe ledenkorting en over de lengte van de contractstermijnen.

Wij denken onze trouwe leden hiermee in de nabije toekomst substantiële premiekortingen te kunnen bieden. Dit is mede mogelijk omdat wij vanuit Solvency II weten dat wij een solide kapitaalspositie hebben.

Het procesmatig werken zal verder worden ingevoerd. Dit wil zeggen dat voor alle medewerkers het beleid en de werkinstructies eenduidig zijn vastgelegd c.q. zij verzoeken tot wijziging kunnen indienen. Er is één bron van waarheid waardoor de organisatie efficiënter wordt. De implementatie van dit proces wordt met behulp van een externe organisatie begeleid. Het bijvoorbeeld aldus vastgelegde acceptatiebeleid geeft de medewerkers duidelijke acceptatiekaders, waardoor er sneller en beter naar de (potentiële) leden gecommuniceerd kan worden.

De organisatiestructuur zal verder worden aangepast in 2016. Een directielid krijgt de directe aansturing van de groep adviseurs relaties, om het belang van behoud van grote klanten en de acquisitie van nieuwe leden kracht bij te zetten. Het MT-lid Financiën gaat zich primair richten op Financiën en financiële risico's. De overige taken worden overgeheveld naar de Manager Staf, die met name gericht is op de juridische, HRM-, office management en ICT zaken, incl. de invoering van het Procesmanagement.

Om Donatus, in een veranderende samenleving en organisatie, goed te kunnen blijven sturen is meer

managementinformatie nodig. Ook wordt door nieuwe wetgeving de kwaliteit van managementinformatie steeds belangrijker. In 2016 zal veel aandacht worden gegeven aan het verbeteren en moderniseren van het ICT-serverpark en de ondersteuning van het computersysteem. Hierbij willen we kostenbesparingen realiseren, maar hoofddoel is Donatus op ICT gebied klaar te maken voor een meer digitale toekomst.

De (toekomstige) kerksluitingen worden bijgehouden, waardoor Donatus een goed beeld krijgt van de omvang van dit fenomeen. Op deze wijze kan geanticipeerd worden op het behoud van kerk- en kloostergebouwen in de portefeuille.

Donatus is vaak aanwezig in het land bij allerlei netwerkbijeenkomsten, symposia en beurzen. De zichtbaarheid van Donatus als dé kerken- en monumentenverzekeraar is door al deze activiteiten toegenomen en zal in 2016 gecontinueerd worden. Met name in RK-verband willen we de zichtbaarheid vergroten. Voor VKB bijeenkomsten wordt Donatus regelmatig uitgenodigd.

Op personeelsgebied is er aandacht voor permanente educatie. In 2016 moeten in het kader van de Wft alle personeelsleden die leden adviseren examens afleggen om hun verzekeringsdiploma's te behouden. Daarnaast is er al in 2014 een faciliteit getroffen om medewerkers permanent op de hoogte te houden van actuele wetgeving en ontwikkelingen op het gebied van verzekeringen.

De verwachting is dat de premie-inkomsten in 2016 licht zullen stijgen, ondanks dat het aantal kerksluitingen zal toenemen en de toenemende premiedruk. Voor de monumentenportefeuille verwachten we een verdere, stabiele groei.

De steeds meer vragende leden, de onrust in de markt, de voorbereidingen op Solvency II, de herinrichting van de organisatie en de invoering van procesmanagement zorgen ook voor 2016 voor een grote druk op de organisatie. Wij zijn als Directie positief over de ontwikkeling die de organisatie doormaakt: de transformatie van Donatus tot een moderne verzekeraar die anticipeert op de toekomstige uitdagingen met behoud van onze 164-jarige missie. Dit is mede mogelijk door onze betrokken, gemotiveerde en deskundige medewerkers die wij hiervoor hartelijk willen danken. Daarnaast zijn wij onze leden zeer erkentelijk voor het blijvende vertrouwen in onze verzekeringsmaatschappij.

Rosmalen, 6 april 2016

Directie

Drs. Alphons van der Voorn, directievoorzitter
Simon Kadijk, directeur

Directie, Managementteam en Ondersteuning

Vnr.
Daniëlle van IJsseldijk
Directiesecretaresse
Huub Flipsen
Manager Operations
drs. Lydia Verheijen-Janssen RA
Manager Financiën & Control
drs. Alphons van der Voorn
Directievoorzitter
mr. Odette Wyfker-Smulders
Manager Staf
Margot Vaarmeijer
Directiesecretaresse
Simon Kadijk
Directeur

Geconsolideerde Balans per 31 december 2015, na bestemming resultaat na belastingen

Activa

Immateriële vaste activa

Licenties software (extern aangeschaft)

79

92

Beleggingen

Terreinen en gebouwen

Voor eigen gebruik

1.852

1.915

Overige terreinen en gebouwen

-

618

Overige financiële beleggingen

Aandelen en andere niet-vastrentende waarden

28.157

26.440

Obligaties en andere vastrentende waarden

44.978

48.308

74.987

77.281

Vorderingen

Vorderingen uit directe verzekering op verzekeringnemers

76

157

Vorderingen uit herverzekering

-

463

Overige vorderingen

Belastingen en sociale lasten

80

-

156

620

Overige activa

Materiële vaste activa

335

530

Liquide middelen

17.992

13.514

18.327

14.044

Overlopende activa

Lopende interest

898

1.044

Geactiveerde agio/disagio

721

837

Overige overlopende activa

8

68

89

1.687

1.970

95.236

94.007

De referenties verwijzen naar de toelichting, beginnend op bladzijde 34.

Geconsolideerde Balans per 31 december 2015, na bestemming resultaat na belastingen

Passiva

	Ref	31-12-15 (x € 1.000)	31-12-14 (x € 1.000)
Eigen vermogen	9	69.414	64.929
Technische voorzieningen	10		
<i>Voor te betalen schaden</i>			
Bruto		8.252	7.783
Aandeel herverzekeraars		-	-1.070
		8.252	6.713
Voorzieningen	11		
Voor pensioenen		416	255
Voor latente belastingen		3.215	4.273
Overige		48	248
		3.679	4.776
Schulden	12		
Schulden uit herverzekering		278	861
<i>Overige schulden</i>			
Crediteuren		180	256
Belastingen en sociale lasten		137	4.963
Rekening courant tussenpersonen		54	300
		649	6.380
Overlopende passiva	13		
Betaalbaar gestelde uitkering aan leden bij wijze van premierestitutie		11.649	9.269
Vooruitontvangen bedragen		1.156	1.586
Nog te betalen bedragen		437	354
		13.242	11.209
		95.236	94.007

De referenties verwijzen naar de toelichting, beginnend op bladzijde 38

Geconsolideerde Winst- en Verliesrekening over 2015

	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
Technische rekening Schadeverzekering		
Geboekte brutopremies	30.952	30.983
Uitgaande herverzekeringspremies	-4.105	-7.466
Verdiende premies eigen rekening	26.847	23.517
Toegerekende opbrengst uit beleggingen		
Bruto schaden	-8.438	-10.304
Aandeel herverzekeraars	1.423	1.443
Wijziging voorziening te betalen schaden	-469	3.338
Aandeel herverzekeraars	-1.070	-639
Schaden eigen rekening	-8.554	-6.162
Acquisitiekosten	-378	-359
Beheers-, personeelskosten; afschrijvingen bedrijfsmiddelen	-7.118	-6.960
Provisie en winstdeling ontvangen van herverzekeraars	-112	1.446
Bedrijfskosten	-7.608	-5.873
Resultaat technische rekening schadeverzekering	11.526	12.161
Niet technische rekening		
Resultaat technische rekening schadeverzekering	11.526	12.161
Opbrengsten terreinen en gebouwen	50	65
Opbrengsten overige beleggingen	1.853	2.031
Waardeveranderingen van beleggingen	-	14
Gerealiseerde winst op beleggingen	1.678	614
Opbrengsten uit beleggingen	3.581	2.724
Beheerskosten en rentelasten	-154	-208
Waardeveranderingen van beleggingen	-61	-17
Gerealiseerd verlies op beleggingen	-263	-305
Beleggingslasten	-478	-530
Toegerekende opbrengst uit beleggingen overgeboekt naar technische rekening schadeverzekering	-841	-679
Andere baten	894	854
Andere lasten	-7	-3
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	14.675	14.527
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	1.038	-1.871
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen	15.713	12.656

De referenties verwijzen naar de toelichting, beginnend op bladzijde 41

Geconsolideerd Kasstroomoverzicht over 2015

	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen	15.713	12.656
Mutatie technische voorzieningen eigen rekening	1.539	-2.755
Mutatie overige voorzieningen	-1.097	-2.684
Afschrijving bedrijfsmiddelen	355	397
Betaalde vennootschapsbelasting	-4.946	-132
Overige mutaties	-2.031	4.493
Verrekende uitkering aan leden bij wijze van premierestitutie	-8.891	-9.657
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	642	2.318
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten		
<i>Investerings en aankopen</i>		
Beleggingen in terreinen en gebouwen en in aandelen	-3.015	-779
Overige beleggingen	-4.378	-6.700
(Im-)materiële vaste activa	-113	-130
	-7.506	-7.609
<i>Desinvesteringen en verkopen</i>		
Beleggingen in terreinen en gebouwen en in aandelen	3.605	2.027
Overige beleggingen	7.708	9.422
(Im-)Materiële vaste activa	29	31
	11.342	11.480
Totaal kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten	3.836	3.871
Mutatie liquide middelen	4.478	6.189
Stand per 1 januari	13.514	7.325
Stand per 31 december	17.992	13.514

Ref

7

De referenties verwijzen naar de toelichting, beginnend op bladzijde 37

Toelichting behorende tot de Geconsolideerde Jaarrekening 2015

1 Algemeen

1.1 Vestigingsplaats

Donatus is statutair gevestigd in 's-Hertogenbosch. Haar kantoor is gevestigd aan de Hoff van Hollantlaan 8 te Rosmalen. Donatus heeft een 100% dochtermaatschappij Dona Re, gevestigd in Basel, Zwitserland.

1.2 Activiteiten

Donatus stelt zich ten doel om schadeverzekeringsovereenkomsten te sluiten met kerkelijke, levensbeschouwelijke, charitatieve, culturele, wetenschappelijke en het algemeen nut beogende rechtspersonen en daaraan verbonden natuurlijke personen, alsmede met eigenaren van (rijks)monumenten (zowel natuurlijke als rechtspersonen).

1.3 Groepsverhoudingen

De jaarcijfers van Dona Re zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Donatus.

1.4 Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening en consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening zijn alle maatschappijen opgenomen, waarin Donatus direct of indirect meer dan vijftig procent van het totaal aantal stemmen kan uitbrengen in de Algemene Vergadering van aandeelhouders en die zijn te beschouwen als Groepsmaatschappijen. Consolidatie vindt plaats volgens de integrale methode.

1.5 Toelichting op het geconsolideerde kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Koersverschillen inzake effecten worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond.

2 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

2.1 Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen voor de jaarrekening voor verzekeringsmaatschappijen, zoals opgenomen in Afdeling 15 van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Voorzover niet anders is vermeld zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. Indien activa en passiva luiden in vreemde valuta heeft omrekening plaatsgevonden tegen de koersen per balansdatum. Valutaverschillen op liquide middelen worden in het resultaat verwerkt.

2.2 Vreemde valuta

Functionele valuta

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in euro's, zijnde de functionele en presentatievaluta van Donatus.

Groepsmaatschappijen

De activa en passiva en de baten en lasten van de in de consolidatie opgenomen buitenlandse deelneming luiden in euro's.

2.3 Terreinen en Gebouwen

De gebouwen worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde verminderd met een afschrijving van 2,5% per jaar. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De kosten van (groot) onderhoud worden direct in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Waardeverschillen in de actuele waarde worden verwerkt via de winst- en verliesrekening.

2.4 Overige Terreinen en Gebouwen in eigen gebruik

De overige terreinen en gebouwen worden getaxeerd en gewaardeerd tegen marktwaarde.

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De kosten van (groot) onderhoud worden direct in de winst- en verliesrekening verwerkt. Waardeverschillen in de actuele waarde worden verwerkt via de winst- en verliesrekening.

2.5 Materiële vaste activa en immateriële vaste activa

Deze worden gewaardeerd op aanschaffingswaarde, verminderd met lineair berekende afschrijvingen gebaseerd op de economische levensduur.

Immateriële en materiële vaste activa met een aanschafwaarde hoger dan € 500 worden geactiveerd.

De kosten van herstel worden direct in de winst- en verliesrekening verwerkt.

2.6 Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen

De waardering van de deelnemingen vindt plaats tegen de netto vermogenswaarde, bepaald volgens de grondslagen van Donatus.

2.7 Overige financiële beleggingen

Aandelen en andere niet-vastrentende waarden

Alle aandelen worden geclassificeerd onder de vaste activa. Aandelen worden gewaardeerd op beurswaarde ultimo boekjaar. De ongerealiseerde koers- en valutaverschillen worden verwerkt in de herwaarderingreserve, voor zover deze verschillen ultimo boekjaar per fonds een positieve reserve betreffen. Voor fondsen waarvan de beurswaarde lager is dan de kostprijs worden de ongerealiseerde verschillen in het resultaat verwerkt. Indien in een latere periode de beurswaarde stijgt worden deze stijgingen tot het moment

Toelichting behorende tot de Geconsolideerde Jaarrekening 2015

van verkoop als terugname waardevermindering in het resultaat verwerkt totdat de kostprijs bereikt is. Gerealiseerde koersverschillen worden bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde en de kostprijs, danwel de boekwaarde indien die op het moment van verkoop lager is. Gerealiseerde koersverschillen worden ten gunste of ten laste van het resultaat gebracht. Directe beleggingsopbrengsten worden verantwoord in het jaar dat ze worden ontvangen.

Obligaties

Obligaties die worden geclassificeerd onder de vaste activa, worden gewaardeerd op pariwaarde (aflossingswaarde) ultimo boekjaar. Reverse Convertible obligaties worden gewaardeerd tegen de onderliggende beurswaarde van de aandelen. Het (dis)agio bij verkrijging van de obligaties wordt geactiveerd respectievelijk gepassiveerd en evenredig over de resterende looptijd van de obligaties ten gunste respectievelijk ten laste van het resultaat verantwoord. Deze (dis)agio staat verantwoord onder de overlopende activa of overlopende passiva. Gerealiseerde koers- en valutaverschillen bij verkoop worden rechtstreeks ten gunste respectievelijk ten laste van het resultaat verantwoord. Ongerealiseerde valutaverschillen worden in het resultaat verwerkt. De couponrente wordt toegerekend aan het jaar waar het betrekking op heeft. Obligaties die worden gerekend tot de handelsportefeuille worden gewaardeerd tegen marktwaarde ultimo boekjaar. Waarderingsverschillen worden opgenomen in de winst- en verliesrekening.

2.8 Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde, rekening houdend met mogelijke oninbaarheid.

2.9 Liquide middelen

Onder de liquide middelen zijn opgenomen die kas- en banktegoeden die onmiddellijk opeisbaar zijn. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

2.10 Bijzondere waardevermindering activa

Donatus beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. De opbrengstwaarde is bepaald

met behulp van de actieve markt. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst- en verliesrekening. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord. Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen aflossingswaarde wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument. Het waardeverminderingverlies dat daarvoor opgenomen was, dient te worden teruggenomen indien de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking. De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake geweest zou zijn van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de winst- en verliesrekening verwerkt.

2.11 Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve bestaat uit vrije reserves waar het resultaat na belastingen van het boekjaar aan wordt toegevoegd of onttrokken.

Beschikbaar voor uitkering aan leden bij wijze van premierestitutie

Dit betreft de jaarlijkse uitkering aan leden bij wijze van premierestitutie op basis van de beslissing door de Ledenraad over het in het boekjaar behaalde resultaat na belastingen.

Herwaarderingsreserve

De herwaarderingsreserve is een wettelijke reserve waarin de positieve, en in beperkte omstandigheden negatieve, herwaarderingsverschillen van aandelen worden verantwoord. Indien de herwaarderingsverschillen in de herwaarderingsreserve onder aftrek van relevante (latente) belastingverplichtingen zijn verwerkt, worden de gerealiseerde herwaarderingsverschillen bruto ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht. De corresponderende vrijval van de (latente) belastingverplichtingen wordt onder de post belastingen op resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening ten laste van het resultaat gebracht.

2.12 Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de

Toelichting behorende tot de Geconsolideerde Jaarrekening 2015

balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

Technische Voorziening

De voorziening voor schaden betreft de schaden die tot en met 31 december van het boekjaar zijn opgetreden en waarvan de schadeomvang per balansdatum nog niet vaststaat. In de voorziening is mede begrepen een bedrag aan nog niet gemelde schaden (Incurred But Not Reported) en geleden schade waarvoor niet voldoende werd gemeld (Incurred But Not Enough Reported). De voorziening wordt per individuele post geschat en is inclusief de in- en externe kosten verband houdende met de afwikkeling van de schade. Opbrengsten uit hoofde van verhaal worden niet meegenomen bij de bepaling van de voorziening voor schaden. Deze worden in aanmerking genomen bij realisatie. Het aandeel van herverzekeraars in de technische voorziening voor te betalen schaden is bepaald aan de hand van de lopende contracten en wordt op de balans in mindering gebracht op de technische voorziening.

Pensioenvoorziening

Donatus kent een toegezegd-pensioenregeling. Onder deze regeling wordt een regeling verstaan waarbij aan de werknemers een pensioen wordt toegezegd, waar de hoogte afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. Premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen. Voor bestaande verplichtingen (anders dan de te betalen premies) jegens werknemers wordt een voorziening opgenomen. Dit betreft een voorziening voor onvoorwaardelijke nog niet gefinancierde indexaties en pensioenaanspraken. Toevoegingen aan en vrijval van pensioenvoorzieningen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Latente belastingvorderingen en -verplichtingen

Dit betreft verplichtingen die voortvloeien uit de verschillen in waardering van activa en passiva in de jaarrekening en de fiscale waardering. Zij worden opgenomen voor nominale waarde waarbij wordt uitgegaan van het geldende belastingtarief passend bij de looptijd van de verplichtingen.

Voorziening jubileumuitkering

Donatus kent een jubileumuitkering bij een ononderbroken dienstverband van 25 en 40 jaar. Onder deze regeling wordt een regeling verstaan waarbij aan de werknemers een extra uitkering wordt toegezegd, waarvan de hoogte afhankelijk is van salaris en fiscale mogelijkheden.

3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

3.1 Algemeen

Het resultaat is het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De resultaten op transacties worden verantwoord realiseerd.

3.2 Technische rekening schadeverzekering

Geboekte brutopremies

Onder geboekte brutopremies wordt verstaan de aan leden in het boekjaar in rekening gebrachte premies, onder aftrek van verleende kortingen.

Uitgaande herverzekeringpremies

De aan herverzekeraars betaalde herverzekeringpremie wordt naar evenredigheid van de looptijd van de contracten (boekjaar) als last opgenomen.

Toegerekende opbrengst uit beleggingen

Een deel van de beleggingsopbrengsten uit de niet-technische rekening wordt overgeboekt naar de technische rekening. Uitgangspunt bij deze toerekening is de verhouding tussen het eigen vermogen (niet-technische rekening) en vreemd vermogen (technische rekening schadeverzekering) van de maatschappij.

Bedrijfskosten

De bedrijfskosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. De bedrijfskosten, waaronder de personeelskosten, zijn volledig toegerekend aan de technische rekening schadeverzekering. Als acquisitiekosten worden aangemerkt de middelijk of onmiddelijk met het sluiten van verzekeringsovereenkomsten samenhangende kosten. Zij omvatten de afsluitprovisie, reclame- en marketingkosten en alle andere kosten die direct of indirect te maken hebben met het sluiten van een verzekeringsovereenkomst. De acquisitiekosten worden in een keer ten laste van het resultaat gebracht.

3.3 Niet-technische rekening

Andere baten

De andere baten betreffen de provisie opbrengsten uit assurantiebemiddeling. Deze worden toegekend aan het jaar waar ze betrekking op hebben.

Belasting naar de winst

Belasting naar de winst wordt bepaald op basis van de geldende belastingwetgeving en het nominale tarief. Aangezien bij de bepaling van de belastingdruk reeds rekening gehouden kan worden met de uitkering aan leden bij wijze van premierestitutie resteert een lage effectieve belastingdruk.

Toelichting op de Geconsolideerde Balans per 31 december 2015

Activa

Ref

4 IMMATERIELE VASTE ACTIVA

Licenties software (extern aangeschaft)

Stand per 1 januari

Investerings

Afschrijvingen

Stand per 31 december

Aanschafwaarde totaal

Cumulatieve afschrijvingen

Stand per 31 december

Afschrijvingstermijn

De linear berekende afschrijvingen zijn opgenomen in de bedrijfskosten.

	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
Stand per 1 januari	92	142
Investerings	62	34
Afschrijvingen	-75	-84
Stand per 31 december	79	92
Aanschafwaarde totaal	307	307
Cumulatieve afschrijvingen	-228	-215
Stand per 31 december	79	92

3 jaar

3 jaar

5 BELEGGINGEN

5.1 Terreinen en gebouwen

5.1.1 In eigen gebruik

Stand per 1 januari

Afschrijvingen

Stand per 31 december

Linear berekende afschrijving

Afschrijvingstermijn

Historische kostprijs

Huuropbrenst

De actuele waarde van de Terreinen en Gebouwen in eigen gebruik bedraagt € 1.940.000.

De laatste taxatie van de terreinen en gebouwen in eigen gebruik dateert uit januari 2015.

	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
Stand per 1 januari	1.915	1.977
Afschrijvingen	-63	-62
Stand per 31 december	1.852	1.915
Linear berekende afschrijving		
Afschrijvingstermijn	40 jaar	40 jaar
Historische kostprijs	3.201	3.201
Huuropbrenst	178	178

5.1.2 Overige terreinen en gebouwen

Stand per 1 januari

Desinvestering

Herwaardering

Stand per 31 december

Historische kostprijs per 31 december

	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
Stand per 1 januari	618	650
Desinvestering	-618	-
Herwaardering	-	-32
Stand per 31 december	-	618
Historische kostprijs per 31 december	-	935

De overige Terreinen en Gebouwen betreft een vakantiewoning in Spanje. In december 2014 is met een derde partij overeenstemming bereikt over de verkoop van deze vakantiewoning voor een bedrag van € 617.500. Ultimo 2014 is de vakantiewoning gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde. De levering heeft plaatsgevonden op 12 februari 2015.

Toelichting op de Geconsolideerde Balans per 31 december 2015

Ref	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
5.2 Overige financiële beleggingen		
5.2.1 Aandelen en andere niet vastrentende waarden		
Balanswaarde per 1 januari	26.440	24.322
Aankopen	3.015	779
Verkopen	-2.987	-1.995
Niet gerealiseerde herwaardering ten gunste van eigen vermogen	57	2.720
Niet gerealiseerde herwaardering ten laste/gunste van resultaat	-31	13
Gerealiseerde koers- en valutaverschillen	1.663	601
Balanswaarde per 31 december	28.157	26.440
Aanschafwaarde per 31 december	20.152	18.461
Karakter van aandelen	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
Directe beleggingen in aandelen	279	262
Beleggingen in aandelen beleggingsfondsen	22.395	20.643
Totaal karakter van aandelen	22.674	20.905
Beleggingen in beleggingsfondsen die beleggen in waarden met een vaste of van de rentestand afhankelijke rente	5.483	5.535
Totaal aandelen en andere niet vastrentende waarden	28.157	26.440
5.2.2 Obligaties en andere vastrentende waarden	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
Balanswaarde per 1 januari	48.304	51.021
Aankopen	4.250	6.200
Reclassificatie	-	500
Verkopen en uitlotingen	-7.700	-9.417
Balanswaarde per 31 december	44.854	48.304
Marktwaaarde per 31 december	47.824	52.000
Aanschafwaarde per 31 december	46.565	49.910

Toelichting op de Geconsolideerde Balans per 31 december 2015

Ref	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
<i>Andere vastrentende waarden</i>		
Balanswaarde per 1 januari	4	9
Verstrekingen	128	-
Aflossingen	-8	-5
Balanswaarde per 31 december	124	4

De andere vastrentende waarden betreffen verstrekte leningen aan personeel en ter financiering van bedrijfsauto's. De rente op andere vastrentende waarden bedraagt 3,5% voor de hypotheek en 4% voor de personeelslening. De gemiddelde resterende looptijd is 4 jaar.

Totaal obligaties en andere vastrentende waarden	44.978	48.308
---	---------------	---------------

Obligaties zijn te onderscheiden in a) obligaties met een vaste looptijd niet-behoorend tot de handelsportefeuille (balanswaarde € 44.854.000) en b) obligaties aangehouden voor handelsdoeleinden (balanswaarde nihil). Wat betreft a): het beleid van Donatus is altijd erop gericht geweest om obligaties te kopen en aan te houden tot het einde van de looptijd. Er vindt derhalve geen actieve handel in deze beleggingen plaats, waardoor een waardering tegen nominale waarde gerechtvaardigd is. Dit is de bestendige gedragslijn in een lange reeks van jaren.

6 VORDERINGEN

6.1 Vorderingen uit directe verzekering op verzekeringnemers € 76.000 (2014: € 157.000)

Dit betreffen de nog te ontvangen verzekeringspremies. Alle vorderingen hebben een looptijd van korter dan één jaar. Donatus heeft geen voorziening voor oninbaarheid op deze vorderingen in mindering gebracht.

6.2 Vordering uit herverzekering € - (2014: € 463.000)

Dit betreffen vorderingen inzake de herverzekeringscontracten van Dona Re op derde partijen. Per 31 december 2015 heeft Dona Re, in verband met de finale afrekeningen, enkel een schuld op de derde partijen en is het saldo vorderingen nihil.

6.3 Belastingen en sociale lasten € 80.000 (2014: € -)

Dit betreft voornamelijk een vordering vennootschapsbelasting met betrekking tot het boekjaar. De vordering inzake belastingen is als volgt verdeeld naar belastingsoort:

	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
Vennootschapsbelasting	73	-
Assurantiebelasting	7	-
	80	-

Toelichting op de Geconsolideerde Balans per 31 december 2015

Ref

7 OVERIGE ACTIVA

7.1 Materiële vaste activa

	Informatie verw. apparatuur	Kantoor inventaris	Vervoer middelen	Totaal
	(x € 1.000)	(x € 1.000)	(x € 1.000)	(x € 1.000)
Stand per 1 januari	146	203	181	530
Investeringen	10	4	37	51
Afschrijvingen	-84	-48	-85	-217
Desinvesteringen	-	-	-29	-29
Stand per 31 december	72	159	104	335
Aanschafwaarde totaal	344	413	427	1.184
Cumulatieve afschrijvingen	-272	-254	-323	-849
Stand per 31 december	72	159	104	335
Afschrijvingstermijn (lineair)	3 jaar	tot 10 jaar	4 jaar	

De afschrijvingen zijn opgenomen in de bedrijfskosten.

7.2 Liquide middelen

Het saldo staat vrij ter beschikking.

8 OVERIGE OVERLOPENDE ACTIVA

Het betreft hier vooruitbetaalde en nog te ontvangen bedragen.

Toelichting op de Geconsolideerde Balans per 31 december 2015

Passiva

Ref

9 EIGEN VERMOGEN

Het verloop van het Eigen Vermogen wordt uiteengezet in de toelichting op de Enkelvoudige Balans.

	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
Totaal resultaat		
Geconsolideerd resultaat na belastingen	15.713	12.656
Mutatie herwaardering na belastingen (rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen)	43	2.040
Totaal resultaat van de rechtspersoon	15.756	14.696

10 TECHNISCHE VOORZIENINGEN

	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
Voor te betalen schaden		
Stand per 1 januari	7.783	11.177
Schadelast lopend jaar	9.713	8.341
Schadelast oude jaren (uitloop)	-806	-1.431
Uitkeringen	-8.438	-10.304
Stand per 31 december	8.252	7.783
Aandeel herverzekeraars		
Stand per 1 januari	-1.070	-1.709
Schadelast lopend jaar	-353	1227
Schadelast oude jaren (uitloop)	-	-
Uitkeringen	1.423	-588
Stand per 31 december	-	-1.070
Totaal technische voorzieningen	8.252	6.713

De technische voorziening wordt bepaald op het niveau van de individuele schadegevallen. In deze voorziening is, indien van toepassing, rekening gehouden met in- en externe schadebehandelingskosten.

11 VOORZIENINGEN

	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
Voor pensioenen	416	255
Voor latente belastingen	3.215	4.273
Overige	48	248
	3.679	4.776

De overige voorzieningen zijn met name kortlopend van aard.

Toelichting op de Geconsolideerde Balans per 31 december 2015

Ref

11.1 Voorziening pensioenen

Dit betreft een voorziening voor onvoorwaardelijke nog niet gefinancierde pensioenaanspraken en indexaties.

	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
Stand per 1 januari	255	350
Dotatie	416	255
Vrijval	-73	-170
Onttrekking	-182	-180
Stand per 31 december	416	255

In 2015 was er een pensioenregeling (middelloonregeling) voor alle werknemers, die een indexatie kent gelijk aan de loonindex voor het verzekeringsbedrijf. De indexering voor inactieven (werknemers uit dienst vóór 1 januari 2015) is gelijk aan de loonindex voor het verzekeringsbedrijf dan wel de prijsindex indien deze hoger is, met een maximum van 4%. De pensioenverplichtingen bestaan uitsluitend uit verplichtingen inzake pensioenaanspraken voortkomende uit de pensioenregelingen. De pensioenlasten zijn opgenomen in de bedrijfskosten.

11.2 Voorziening latente belastingen

	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
Stand per 1 januari	4.273	3.361
Mutatie	-58	912
Vrijval	-1.000	-
Stand per 31 december	3.215	4.273

De voorziening en de vrijval in 2015 houden deels verband met de beëindiging van van de activiteiten van Dona Re. Deze voorziening heeft overwegend een langlopend karakter.

11.3 Overige voorzieningen

	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
Stand per 1 januari	248	3.749
Dotatie	8	208
Onttrekking	-114	-3.704
Vrijval	-94	-5
Stand per 31 december	48	248

De overige voorzieningen bestaan enkel uit een voorziening jubileumuitkering ad € 48.000.

Toelichting op de Geconsolideerde Balans per 31 december 2015

Ref

12 SCHULDEN

12.1 Schulden uit herverzekering € 278.000 (2014: € 861.000)

Dit betreffen schulden aan herverzekeraars (retrocessie).

De schulden zijn kortlopend van aard (< 1jaar).

12.2 Overige schulden € 371.000 (2014: € 5.519.000)

De overige schulden betreffen het saldo crediteuren ad € 180.000, de rekening courant posities met maatschappijen en tussenpersonen ad € 54.000 en een schuld inzake belastingen ad € 137.000.

De schuld inzake belastingen is als volgt verdeeld naar belastingsoort:

	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
Vennootschapsbelasting	-	4.878
Loonheffing	136	84
Overige belastingen	1	1
	137	4.963

De schulden zijn kortlopend van aard (< 1jaar).

13 OVERLOPENDE PASSIVA

13.1 Betaalbaar gestelde uitkering aan leden bij wijze van premierestitutie € 11.649.000 (2014: € 9.269.000)

Dit is het bedrag van de nog aan verzekerden verschuldigde uitkering aan leden bij wijze van premierestitutie op de in vorige jaren door hen betaalde premie.

13.2 Vooruitontvangen bedragen € 1.156.000 (2014: € 1.586.000)

Dit betreffen de in het boekjaar vooruitontvangen verzekeringspremies met betrekking tot het volgende boekjaar.

13.3 Nog te betalen bedragen € 437.000 (2014: € 354.000)

Onder de nog te betalen bedragen zijn diverse reserveringen voor toekomstige kosten verantwoord, zoals de reservering voor accountantskosten en de reservering voor vakantiedagen.

De schulden zijn kortlopend van aard (< 1jaar).

14 NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA EN PASSIVA

Zekerheden kredietfaciliteit

De beleggingen van Donatus die bij ABN AMRO Mees Pierson in bewaring is gegeven, dient tevens tot zekerheid van een kredietfaciliteit van maximaal € 1.000.000, deze loopt tot 8 januari 2016.

Pool Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden

Donatus staat garant voor een bedrag van € 205.000 (2014: € 257.000).

Toelichting op de Geconsolideerde Winst- en Verliesrekening over het boekjaar 2015

Ref

15 VERDIENDE PREMIES EIGEN REKENING

Geboekte bruto premies

De geboekte brutopremies zijn voorts naar de belangrijkste verzekeringsactiviteiten te onderscheiden:

	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
Branche Brand	29.973	29.163
Branche Ongevallen	159	156
Herverzekeringspremies van derden	820	1.664
Totaal	30.952	30.983

De premies in de branche Brand en Ongevallen zijn in Nederland gerealiseerd.

Uitgaande herverzekeringspremies

De daling van de uitgaande herverzekeringspremies houdt verband met een wijziging in dekking.

16 SCHADEN EIGEN REKENING

In de schaden eigen rekening is een bedrag uit hoofde van uitloop voorgaande jaren ad € 806.000 begrepen (2014: € 1.431.000).

Uitloop technische voorziening na herverzekering.

	schadejaren Voor 2011 (x € 1.000)	schadejaar 2011 (x € 1.000)	schadejaar 2012 (x € 1.000)	schadejaar 2013 (x € 1.000)	schadejaar 2014 (x € 1.000)
Uitloop in 2011	501				
Uitloop in 2012	47	447			
Uitloop in 2013	19	62	477		
Uitloop in 2014	-42	232	183	1.058	
Uitloop in 2015	8	31	82	131	554
Totaal	533	772	742	1.189	554

De schaden eigen rekening bedroeg in 2015 € 8.554.000, dat is 27,6 % van de bruto premie (in 2014 was dit 19,9%).

Het aantal schadegevallen bedroeg 2838 (in 2014 was dit 2603), hetgeen ten opzichte van 2014 een stijging is van 9%. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door het hogere aantal stormschades in 2015 (533) ten opzichte van 2014 (123).

Toelichting op de Geconsolideerde Winst- en Verliesrekening over het boekjaar 2015

Ref	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
17 BEHEERS-, PERSONEELSKOSTEN; AFSCHRIJVINGEN BEDRIJFSMIDDELEN		
Personeelskosten	4.543	3.899
Afschrijving bedrijfsmiddelen (im)materiële vaste activa	355	397
Huisvestingskosten	277	295
Overige kosten	1.943	2.369
Totaal beheers-, personeelskosten; afschrijvingen bedrijfsmiddelen	7.118	6.960
	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
Aan salarissen personeel	2.700	2.322
Aan pensioenpremies personeel	1.035	777
Aan overige sociale lasten personeel	375	342
Overige kosten personeel	433	458
Totaal personeelskosten	4.543	3.899
	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
Onder de personeelskosten is mede begrepen:		
Bezoldiging (oud-)bestuurders		
- Beloningen	416	404
- Pensioenen	213	289
Totaal bezoldiging (oud-)bestuurders	629	693
	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
Bezoldiging Raad van Commissarissen en Ledenraad	260	269

De crisisheffing bedroeg in 2015 € - (2014: € 17.400).
In 2015 waren er gemiddeld 46 mensen in dienst (42 fte's).

In de acquisitiekosten is een bedrag van € 303.000 (2014: € 319.000) aan betaalde provisie voor tussenpersonen opgenomen.

18 PROVISIE, WINSTEN VAN HERVERZEKERAARS

Dit betreft de provisie die Donatus heeft ontvangen uit hoofde van de herverzekeringcontracten die Dona Re met externe herverzekeraars heeft afgesloten.

19 ANDERE BATEN

De post andere baten betreft de baten uit assurantiebemiddeling.

Toelichting op de Geconsolideerde Winst- en Verliesrekening over het boekjaar 2015

Ref		2015	2014
20	BELASTINGEN		
	Belastingdruk		
	Nominaal	25,0%	25,0%
	Effectief	-7,1%	12,9%

Het verschil tussen de effectieve en nominale belastingdruk wordt met name veroorzaakt door de uitkering aan leden bij wijze van premierestitutie en een afwijkend belastingtarief in het buitenland.

In de effectieve belastingdruk over 2014 is een last uit hoofde van de belastingclaim begrepen. In de effectieve belastingdruk over 2015 is de vrijval van de latente belastingvoorziening begrepen als gevolg van de overeenstemming met de Zwitserse belastingdienst over de fiscale afhandeling. Met betrekking tot de belastingclaim is in 2015 een vrijval van de voorziening ad € 113.000 en een vrijval van een belastingvordering ad € 107.000 opgenomen onder de post "belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening".

	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
21 HONORARIA ACCOUNTANT		
Controle opdrachten Donatus	87	116
Controle opdrachten Dona Re	-	-
Fiscale werkzaamheden	-	-
Fiscale advisering	-	-
	87	116

Enkelvoudige Balans per 31 december 2015, na bestemming resultaat na belastingen

		31-12-2015 (x € 1.000)	31-12-2014 (x € 1.000)
Activa	<i>Ref</i>		
Immateriële vaste activa			
Licenties software (extern aangeschaft)		79	78
Beleggingen			
<i>Terreinen en gebouwen</i>			
Voor eigen gebruik		1.852	1.915
Overige terreinen en gebouwen		-	618
<i>Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen</i>			
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	23	29.441	28.448
<i>Overige financiële beleggingen</i>			
Aandelen en andere niet-vastrentende waarden	23	28.157	26.440
Obligaties en andere vastrentende waarden		23.764	22.294
		83.214	79.715
Vorderingen			
Vorderingen uit directe verzekering op verzekeringnemers		76	157
Vordering uit herverzekering	28	-	48
<i>Overige vorderingen</i>			
Belastingen en sociale lasten		80	-
		156	205
Overige activa			
Materiële vaste activa		335	523
Liquide middelen		9.219	6.615
		9.554	7.138
Overlopende activa			
Lopende intrest		503	547
Geactiveerde agio/disagio		356	226
Overige overlopende activa		68	62
		927	835
		93.930	87.971

De referenties verwijzen naar de toelichting, beginnend op bladzijde 48

Enkelvoudige Balans per 31 december 2015, na bestemming resultaat na belastingen

	Ref	31-12-2015 (x € 1.000)	31-12-2014 (x € 1.000)
Passiva			
Eigen vermogen			
	24		
Algemene reserve		49.029	47.000
Beschikbaar voor uitkering aan leden bij wijze van premierestitutie		14.062	11.649
Herwaarderingsreserve		6.323	6.280
		69.414	64.929
Technische voorzieningen			
<i>Voor te betalen schaden</i>			
Bruto		8.252	7.203
Aandeel herverzekeraars	28	-	-3.258
		8.252	3.945
Voorzieningen			
Voor pensioenen		416	255
Voor latente belastingen		2.107	1.992
Overige		48	248
		2.571	2.495
Schulden			
Schulden uit herverzekering	28	116	-
<i>Overige schulden</i>			
Crediteuren		180	202
Belastingen en sociale lasten		137	4.965
Rekening courant tussenpersonen		54	300
		487	5.467
Overlopende passiva			
Betaalbaar gestelde uitkering aan leden bij wijze van premierestitutie		11.649	9.269
Vooruitontvangen bedragen		1.156	1.586
Nog te betalen bedragen		401	280
		13.206	11.135
		93.930	87.971

De referenties verwijzen naar de toelichting, beginnend op bladzijde 48

Enkelvoudige Winst- en Verliesrekening over 2015

	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
Technische rekening Schadeverzekering		
Geboekte brutopremies	30.132	29.319
Uitgaande herverzekeringspremies	-5.036	-12.975
Verdiende premies eigen rekening	25.096	16.344
Toegerekende opbrengst uit beleggingen		
Bruto schaden	-7.560	-9.442
Aandeel herverzekeraars	4.615	3.214
Wijziging voorziening te betalen schaden	-1.049	3.408
Aandeel herverzekeraars	-3.258	-1.293
Schaden eigen rekening	-7.252	-4.113
Acquisitiekosten	-378	-359
Beheers-, personeelskosten; afschrijvingen bedrijfsmiddelen	-6.668	-6.554
Provisie en winstdeling ontvangen van herverzekeraars	400	4.378
Bedrijfskosten	-6.646	-2.535
Resultaat technische rekening schadeverzekering	12.173	10.676
Niet technische rekening		
Resultaat technische rekening schadeverzekering	12.173	10.676
Opbrengsten uit deelnemingen	993	1.974
Opbrengsten terreinen en gebouwen	50	65
Opbrengsten overige beleggingen	1.168	1.227
Waardeveranderingen van beleggingen	-	13
Gerealiseerde winst op beleggingen	1.664	601
Opbrengsten uit beleggingen	3.875	3.880
Beheerskosten en rentelasten	-119	-140
Waardeveranderingen van beleggingen	-31	-
Gerealiseerd verlies op beleggingen	-3	-
Beleggingslasten	-153	-140
Toegerekende opbrengst uit beleggingen overgeboekt naar technische rekening schadeverzekering	-975	-980
Andere baten	894	854
Andere lasten	-7	-3
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	15.807	14.287
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	-94	-1.631
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen	15.713	12.656

De referenties verwijzen naar de toelichting, beginnend op bladzijde 50

Toelichting behorende tot de Enkelvoudige Jaarrekening 2015

22 Algemeen

De Enkelvoudige Jaarrekening maakt deel uit van de Jaarrekening 2015 van Donatus. Voor zover posten uit de Enkelvoudige Balans en de Enkelvoudige Winst- en Verliesrekening hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de Geconsolideerde Balans en Winst- en Verliesrekening.

22.1 Deelnemingen in groepsmaatschappijen

In de Enkelvoudige Balans worden deelnemingen in groepsmaatschappijen gewaardeerd volgens de vermogensmutatie methode op basis van de nettovermogenswaarde. Zie voor een uitwerking hiervan de grondslagen voor financiële vaste activa in de Geconsolideerde Jaarrekening.

22.2 Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van onderneming in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Toelichting op de Enkelvoudige Balans per 31 december 2015

Activa

Ref

23 BELEGGINGEN

Beleggingen in Groepsmaatschappijen en Deelnemingen

Groepsmaatschappij Dona Re (100% deelneming)

Basel, Zwitserland

Stand per 1 januari

Netto resultaat boekjaar

Stand per 31 december

Verkrijgingsprijs per 31 december

De marktwaarde van de overige financiële beleggingen bedraagt € 54.099.000 (2014: € 51.530.000).

	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
Stand per 1 januari	28.448	26.474
Netto resultaat boekjaar	993	1.974
Stand per 31 december	29.441	28.448
Verkrijgingsprijs per 31 december	7.241	7.241

Passiva

24 EIGEN VERMOGEN

24.1 Algemene reserve

Stand per 31 december

Toevoeging uit

- Vrijval niet betaalde uitkering aan leden bij wijze van premierestitutie voorgaande boekjaren

- Uit besluit bestemming resultaat na belastingen

Stand per 31 december

	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
Stand per 31 december	47.000	45.853
Toevoeging uit		
- Vrijval niet betaalde uitkering aan leden bij wijze van premierestitutie voorgaande boekjaren	378	140
- Uit besluit bestemming resultaat na belastingen	1.651	1.007
Stand per 31 december	49.029	47.000

24.2 Beschikbaar voor uitkering aan leden bij wijze van premierestitutie

Stand per 1 januari

- Naar betaalbaar gestelde uitkering aan leden bij wijze van premierestitutie vorig boekjaar

- Vrijval niet betaalde uitkering aan leden bij wijze van premierestitutie voorgaande boekjaren

- Uit besluit bestemming resultaat na belastingen

Stand per 31 december

	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
Stand per 1 januari	11.649	9.111
- Naar betaalbaar gestelde uitkering aan leden bij wijze van premierestitutie vorig boekjaar	-11.271	-8.971
- Vrijval niet betaalde uitkering aan leden bij wijze van premierestitutie voorgaande boekjaren	-378	-140
- Uit besluit bestemming resultaat na belastingen	14.062	11.649
Stand per 31 december	14.062	11.649

24.3 Herwaarderingsreserve

Stand per 1 januari netto

Mutatie boekjaar bruto

Af: latente vennootschapsbelasting (tegen 25%)

Stand per 31 december netto

	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
Stand per 1 januari netto	6.280	4.240
Mutatie boekjaar bruto	57	2.720
Af: latente vennootschapsbelasting (tegen 25%)	-14	-680
Stand per 31 december netto	6.323	6.280

Toelichting op de Enkelvoudige Balans per 31 december 2015

Ref

24.4 Solvabiliteit - Donatus Enkelvoudig - op basis van Solvency 1

	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
Aanwezig eigen vermogen	69.414	64.929
Af: beschikbaar voor uitkering aan leden bij wijze van premierestitutie	-14.062	-11.649
Af: netto vermogenswaarde deelneming	-29.441	-28.448
Af: immateriële vaste activa	-79	-78
Aanwezige solvabiliteit	25.832	24.754
Vereiste wettelijke solvabiliteit*	3.742	3.378
Solvabiliteitspercentage	690%	733%
De door het bestuur noodzakelijk geachte solvabiliteit**	24.337	21.252
Solvabiliteitspercentage	106%	116%

* Dit betreft de aan De Nederlandsche Bank gerapporteerde vereiste solvabiliteit. Voor de deelneming Dona Re gelden lokale Zwitserse solvabiliteitseisen.

** De door het bestuur noodzakelijk geachte solvabiliteit is berekend op basis van de volgende richtlijnen en is gebaseerd op een worst case scenario waarin sprake is van de volgende gebeurtenissen:

- Marktrisico (beleggingsrisico): de aandelenkoersen dalen met 50% en een bedrijfsobligatie met een nominale waarde van 1 miljoen euro wordt niet afgelost door een faillissement;
- Verzekeringstechnischrisico (schaderisico): het volledige eigen behoud wordt aangesproken door 2 grote brandschaden en 1 grote stormschade. Daarnaast wordt van een schadejaar uitgegaan met veel kleine schaden (totaal bruto schaden van € 6 miljoen) die het eigen behoud niet overtreffen.

Omdat de deelneming onderhevig is aan de Toezichtwetgeving in het land van vestiging is de waarde van de deelneming bij het bepalen van de solvabiliteit buiten beschouwing gelaten.

25 NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA EN PASSIVA

De niet in de balans opgenomen activa en passiva zijn nader toegelicht in de toelichting op de Geconsolideerde Balans.

Toelichting op de Enkelvoudige Winst- en Verliesrekening over het boekjaar 2015

Ref

26 SCHADEN EIGEN REKENING

In de schaden eigen rekening is een bedrag uit hoofde van uitloop voorgaande jaren ad € 93.000 begrepen (2014: € 1.203.000).

Uitloop technische voorziening voor herverzekering

	schadejaren voor 2011 (x € 1.000)	schadejaar 2011 (x € 1.000)	schadejaar 2012 (x € 1.000)	schadejaar 2013 (x € 1.000)	schadejaar 2014 (x € 1.000)
Uitloop in 2011	620				
Uitloop in 2012	157	536			
Uitloop in 2013	4	71	718		
Uitloop in 2014	-31	64	134	1.036	
Uitloop in 2015	3	1	4	-89	174
Totaal	753	672	856	947	174

In de toelichting op de Geconsolideerde Winst- en Verliesrekening (noot 16) is een aanvullende toelichting gegeven op de uitloop technische voorziening.

27 BEHEERS-, PERSONEELSKOSTEN; AFSCHRIJVINGEN BEDRIJFSMIDDELEN

	2015 (x € 1.000)	2014 (x € 1.000)
- Salarissen personeel	2.613	2.283
- Pensioenpremies personeel	1.035	777
- Overige sociale lasten personeel	374	340
- Overige kosten personeel	419	394
Totaal personeelskosten	4.441	3.794
Overige bedrijfskosten	2.227	2.760
Totaal beheers-, personeelskosten en afschrijvingen bedrijfsmiddelen	6.668	6.554

In de toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening (noot 17) is een aanvullende toelichting gegeven op de bezoldiging van (oud-)bestuurders en toezichthouders.

In 2015 waren er gemiddeld 44 mensen in dienst (41 fte's).

Toelichting op de Enkelvoudige Winst- en Verliesrekening over het boekjaar 2015

28 TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN

Donatus heeft de herverzekeringscontracten ondergebracht bij haar dochtermaatschappij Dona Re. Deze retrocedeert een gedeelte van de risico's aan herverzekeringsmaatschappijen met minimaal een A-rating van Standard & Poor's.

Eind 2015 heeft Dona Re alle lopende schadegevallen afgewikkeld met Donatus, de retrocessionarissen en de derden verzekeraars (Dritten). Per 31 december 2015 heeft Dona Re derhalve geen schadevoorzieningen meer op haar balans staan. In 2016 zal worden gestart met de liquidatie van Dona Re.

Donatus heeft haar herverzekeringen vanaf 1 januari 2016, met behulp van een makelaar, direct ondergebracht bij een breed panel van herverzekeraars.

De daling van de uitgaande herverzekeringspremie houdt verband met een wijziging in de dekking.

Overige gegevens

Statutaire bepalingen inzake bestemming resultaat na belastingen (batig saldo)

Artikel 27 lid 2 van de statuten luidt als volgt:

Onverminderd hetgeen bij de polis is overeengekomen en met inachtneming van het in lid 1 bepaalde is de Vergadering van de Ledenraad bevoegd op voorstel van de Directie en onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen te besluiten tot uitkering aan de leden bij wijze van premierestitutie van (een gedeelte van) het batig saldo blijkens de jaarrekening, naar evenredigheid van de door de leden in het betreffende boekjaar verschuldigde en betaalde premies. Voorzover het batig saldo niet wordt aangewend voor dergelijke uitkeringen, wordt het batig saldo toegevoegd aan de algemene reserve.

De verdeling van het aldus voor uitkering aan leden bij wijze van premierestitutie in aanmerking komende batig saldo kan afzonderlijk worden toegepast op de onderscheiden soorten van verzekeringen en categorieën van verzekeringnemers, daarbij rekeninghoudend met toevoeging aan de algemene reserve waartoe de Vergadering van de Ledenraad, op voorstel van de Directie en onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen, met betrekking tot zodanige verzekeringen en categorieën van verzekeringnemers heeft besloten.

Besluit inzake bestemming resultaat na belastingen (batig saldo)

De vergadering van de Ledenraad heeft op voorstel van de Directie, met goedkeuring van de Raad van Commissarissen, in haar vergadering van 6 april 2016 besloten het resultaat na belastingen als volgt te verdelen:

	€
Uitkering aan leden brandsector bij wijze van premierestitutie	14.062
Toevoeging algemene reserve	1.651
Resultaat na belastingen	15.713

Aan de verzekerden in de brandsector (brand-, storm-, inbraak- en uitgebreide verzekeringen) wordt 50% van de bruto premie gerestitueerd. Verzekerden in de brandsector die een vaste premie betalen ontvangen geen premierestitutie.

De uitkering aan leden bij wijze van premierestitutie over 2015 zal worden verrekend met de eerstvolgende jaarpremie (2017).

Gebeurtenissen na Balansdatum

Op 4 april 2016 heeft Donatus het besluit genomen om de dochteronderneming Dona Re te liquideren. Het liquidatieproces loopt volgens de richtlijnen van de FINMA (Zwitserse toezichthouder) en wordt begeleid door een externe liquidator.

De liquidatiekosten vallen in het jaar dat de liquidatie plaats vindt.

In de loop van 2016 zal Dona Re een low claim bonus betalen aan Donatus, zoals overeengekomen met de Zwitserse fiscus.

Deze low claim bonus zal naar verwachting circa € 12 miljoen bedragen.

Er zijn geen overige gebeurtenissen na balansdatum bekend die van invloed zijn op de jaarrekening.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Vergadering van de Ledenraad en de Raad van Commissarissen van Onderlinge Verzekering Maatschappij Donatus U.A.

Verklaring over de jaarrekening 2015

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Onderlinge Verzekering Maatschappij Donatus U.A. over 2015 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Wat we gecontroleerd hebben

Wij hebben de jaarrekening 2015 van Onderlinge Verzekering Maatschappij Donatus U.A. (de Onderlinge) gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de enkelvoudige en geconsolideerde balans per 31 december 2015;
- 2 de enkelvoudige en geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2015: en
- 3 de toelichting met een overzicht van de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Onderlinge Verzekering Maatschappij Donatus U.A. zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Controleaanpak

Samenvatting

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 500.000 (2014: EUR 500.000). Voor de bepaling van de materialiteit wordt uitgegaan van het premie inkomen (ca. 2%). Wij beschouwen het premie inkomen als de meest geschikte benchmark gegeven de aard van de bedrijfsactiviteiten en omdat het een stabiele indicator is voor de omvang van de onderneming. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij hebben met de Raad van Commissarissen afgesproken dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde niet gecorrigeerde afwijkingen boven de EUR 25.000 (2014: EUR 25.000) rapporteren aan hen alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de groepscontrole

Onderlinge Verzekering Maatschappij Donatus U.A. staat aan het hoofd van een groep van entiteiten (groepsonderdelen). De financiële informatie van deze groep is opgenomen in de jaarrekening van Onderlinge Verzekering Maatschappij Donatus U.A.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten.

De groep bestaat uit Onderlinge Verzekering Maatschappij Donatus U.A. en Dona Re AG. Bij de Onderlinge Verzekering Maatschappij Donatus U.A. hebben wij zelf controlewerkzaamheden uitgevoerd. Door de accountant van Dona Re AG wordt een controle uitgevoerd op de lokale statutaire jaarrekening. Tevens hebben wij audit instructies voor de groepscontrole verstuurd aan de de accountant van Dona Re AG. Wij hebben verschillende besprekingen gehad met de accountant van Dona Re AG en de rapportages geëvalueerd. Verder hebben wij werkzaamheden op groepsniveau uitgevoerd inzake de contractuele afwikkeling van de herverzekeringsactiviteiten van Dona Re en afspraken met de Zwitserse belastingdienst.

Door bovengenoemde werkzaamheden bij Onderlinge Verzekering Maatschappij Donatus U.A. en Dona Re AG, gecombineerd met aanvullende werkzaamheden op groepsniveau, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de groep verkregen om een oordeel te geven over de jaarrekening.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de Raad van Commissarissen gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Beëindiging van activiteiten van Dona Re

Omschrijving

Donatus heeft als onderdeel van het compromis met de Belastingdienst besloten geen nieuwe transacties aan te gaan tussen Donatus en Dona Re en de herverzekeringsactiviteiten van Dona Re te beëindigen uiterlijk per 1 januari 2016. Inmiddels zijn in 2015 de herverzekeringsactiviteiten beëindigd en zijn de uitstaande vorderingen op andere herverzekeraars en tussen Donatus en Dona Re afgerekend naar de stand per 30 september 2015.

Op balansdatum zijn de voorbereidingen voor het liquidatiebesluit van Dona Re in gang gezet. Het definitieve besluit is genomen op 4 april 2016. Ook de voorlopige vaststelling van de fiscaal onbelaste uitkering heeft inmiddels plaatsgevonden.

In onze controleverklaring van vorig jaar hebben wij als kernpunt opgenomen het met de Belastingdienst bereikte compromis. Vanwege de gevoeligheid en significantie van het bereikte compromis hebben wij dit jaar bijzonder aandacht gegeven aan de opvolging van de diverse deelafspraken die in het kader van dit onderdeel van het compromis door Donatus zijn gemaakt.

Beëindiging van activiteiten van Dona Re

Onze aanpak

Wij hebben de financiële afwikkeling van dit onderdeel van het compromis met de Nederlandse belastingdienst vastgesteld aan de hand van correspondentie van de fiscaal adviseur en de door de Belastingdienst opgelegde definitieve aanslagen.

Wij hebben door middel van inspectie van de inhoud van documenten vastgesteld dat de activiteiten van Dona Re daadwerkelijk zijn beëindigd en dat de lopende nog niet afgewikkelde schaden zijn afgerekend. Verder hebben wij de door de directie opgestelde analyse van het resultaat op de afrekening van de beëindigde activiteiten geanalyseerd.

Wij hebben het model voor de bepaling van de fiscaal onbelaste vergoeding van Dona Re naar Donatus getoetst aan de hand van de overeenkomst met de Zwitserse belastingdienst. Verder hebben wij de gevolgen voor de waardering van de (latente) belastingverplichtingen op balansdatum en de financiële consequenties voor de jaarrekening van het na balansdatum genomen liquidatiebesluit van Dona Re AG geanalyseerd.

Wij hebben de verwerking in de jaarrekening getoetst aan de hand van de geldende verslaggevingseisen en de toereikendheid van de toelichting in de jaarrekening, het Bericht van de Commissarissen, het Bestuursverslag en de overige gegevens geëvalueerd.

Onze observaties

Wij hebben geconstateerd dat de transacties in verband met de beëindiging van de activiteiten van Dona Re AG adequaat zijn verwerkt en toegelicht in de jaarrekening. Verder hebben wij vastgesteld dat de toelichting in het bestuursverslag en de overige gegevens adequaat is.

Waardering technische voorzieningen voor te betalen schaden

Omschrijving

Donatus is een schadeverzekeraar en neemt derhalve op balansdatum een voorziening voor te betalen schaden op. De Directie moet hierbij, gebruikmakend van ervaringsgegevens en schaderapporten een schatting maken van de onzekere toekomstige schade-uitkeringen samenhangend met op balansdatum bekende en nog niet gemelde schaden.

Onze aanpak

De interne controlemaatregelen die de betrouwbaarheid van de vaststelling van de technische voorzieningen voor te betalen schaden waarborgen, hebben wij getoetst door middel van het testen van beheersmaatregelen waaronder het gebruik van standaardreserveringsbedragen, interne rapportage van schadeclaims boven een zeker niveau aan de directie en kennisnemen van procedures aan de hand van schadedossiers. We hebben de onderbouwing van de schatting getoetst aan o.a. relevante documentatie zoals schaderapporten, schademeldingen na balansdatum, analyse van de uitloopresultaten van afgelopen jaren en schadestatistieken. Verder hebben wij aan de hand van de uitkomsten van onze toetsing geëvalueerd of er wijzigingen in de risicohouding van de Directie zijn opgetreden ten opzichte van vorig jaar bij het vaststellen van de schatting. Daarnaast hebben we de toereikendheid van de toelichting op de technische voorziening geëvalueerd.

Onze observaties

Uit onze werkzaamheden is gebleken dat de interne controlemaatregelen met betrekking tot de vaststelling van de technische voorziening voldoende effectief hebben gewerkt om gebruik

Waardering technische voorzieningen voor te betalen schaden

te kunnen worden in onze controle.

Wij vinden dat de opgenomen voorziening voor te betalen schaden evenwichtig is bepaald. De toelichting op de technische voorziening en de risico's achten wij toereikend.

Verantwoordelijkheden van de Directie en de Raad van Commissarissen voor de jaarrekening

De Directie is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het Bestuursverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de Directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de Directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de Directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsels moet de Directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de Directie het voornemen heeft om de Onderlinge te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De Directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Onderlinge.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraude ontdekken.

Voor een nadere beschrijving van onze verantwoordelijkheid ten aanzien van een controle van de jaarrekening verwijzen wij naar de website van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA). www.nba.nl/standaardteksten-controleverklaring.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Verklaring betreffende het Bestuursverslag en de overige gegevens

Wij vermelden op basis van de wettelijke verplichtingen onder Titel 9 Boek 2 BW (betreffende onze verantwoordelijkheid om te rapporteren over het Bestuursverslag en de overige gegevens):

- dat wij geen tekortkomingen hebben geconstateerd naar aanleiding van het onderzoek of het Bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de door Titel 9 Boek 2 BW vereiste overige gegevens zijn toegevoegd;
- dat het Bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Benoeming

Wij zijn door een besluit van de Raad van Commissarissen op 4 juli 2014 benoemd als accountant van Onderlinge Verzekering Maatschappij Donatus U.A. vanaf de controle van het boekjaar 2014 en zijn sindsdien de externe accountant.

Amstelveen, 6 april 2016

KPMG Accountants N.V.

F.J.J. Glorie RA

Personeelsbeleidsdag

Rondleiding Jheronimus Bosch Art Center

Donatus vindt het belangrijk dat haar medewerkers, behalve verzekeringstechnische of bouwkundige kennis, ook inzicht hebben in haar doelgroepen. Al enkele jaren presenteren Ledenraadsleden van Donatus voor het personeel de achtergronden van de doelgroep die zij vertegenwoordigen. Zo ziet u hier op de foto de heer Peter Breukink, directeur van de Stichting Oude Groninger Kerken, die een interactieve sessie met ons personeel houdt. Herbestemmingen en overdrachten

van kerkgebouwen stonden hierbij centraal. Dergelijke sessies worden gewaardeerd en zijn interessant. Zij geven ons ook inzicht in waar er nog verbeteringen door te voeren zijn. Deze sessie werd gegeven tijdens de beleidsdag die de Directie in december 2015 organiseerde in het Jheronimus Bosch Art Center in 's-Hertogenbosch. Deze plaats is gekozen met het oog op het Jeroen Bosch jaar 2016.

